

extra

SVÁTEČNÍ
ŽIVOT
V LUXUSU

**DIAMANTOVÝ
KRÁL ALOJZ RYŠAVÝ**
O KRÁSE, KVALITĚ
A JEDINEČNOSTI

Z OBSAHU:

JAK INVESTOVAT
DO VÝTVARNÉHO
UMĚNÍ V DOBĚ KRIZE

OBYTNÝM VOZEM SMĚR
NP ČESKÉ ŠVÝCARSKO

NA LYŽE, NA SKVĚLÉ
JÍDLO, NA POHODU –
DO RAKOUSKA

4 Kameny s rodným číslem

Alojz Ryšavý, nejnámější česko-slovenský výrobce diamantových šperků, o růstu své firmy ALO diamonds, o investicích do drahých kamenů i o trendech ve zdobení.

10 Nechte krásu vydělávat

Výtvarné umění je při dobrém výběru relativně bezpečná investice. Ivan Adamovič vyzpovídal známé galeristy a majitele aukčních síní a doporučí vám, jak nakoupit obrazy v rozmezí od tisíců po milióny.

16 Majlant v bublinách

Komiksový publicista – a přirozeně též sběratel – Richard Klíčnický vás zorientuje na trhu *Čtyřlístků*, *Komet* i *Hellboyů*. Neleží vám náhodou doma se sešitovými vydáními *Rychlých šípů* kromě nostalgických vzpomínek taky pěkné peníze?

20 Jdi na sever, mladý muži!

Část rodiny Adamovičovy se sebrala, nasedla do půjčeného obytnáku a vyrazila s tátou Ivanem na reportáž z drsného severu – za ferratou, do dějiště požáru, do kavárny i tradiční továrny.

30 Život na Laputě

Gastronomická publicistka Darina Křivánková přešla od teorie k praxi a spadla do toho po hlavě: její přepychové bistro Topinka v Českém Krumlově úspěšně prosvištělo sezónou a připravuje se na zazimování... Nebo ne?

38 Servus aneb Zimní sezóna v Rakousku

Špičková gastronomie, vyladěné relaxační a wellness zóny, ale především desítky kilometrů perfektně upravených sjezdovek. Rakouské Alpy, pro Čechy aktuálně zimní destinace číslo jedna, se představují: s connoisseurem Vilim Buchertem nakoukneme do oblastí Ski amadé, Horní Rakousko a Zell am See-Kaprun.

44 Zazrak

Spisovatelka a překladatelka Bianca Bellová, jedna z nejoblíbenějších tuzemských prozaiček, vám v povídce psané pro *Reflex* vyličí jednu velkou iluzi.

46 Nový Pavouk Larse Keplera

Dvojice detektivů se snaží zastavit sériového vraha v dalším bestselleru skandinávské hvězdy žánru krimi thriller.

48 Namaluj mi hrušku

Redaktorka *Reflexu* Kateřina Kadlecová zase jednou vzala dítě do práce: s dcerou absolvovala zážitkový večer malování a probudila v sobě múzy.

Milí čtenáři Reflexu,

máme se dobře. Nad Evropou se zase létá, po covidu nešťěkně pes, naše ratolesti jsou bezpečně v institucích a na domácí výuku během lockdownu už snad ani nevzpomenou. Rusové se, zaplaťbůh, stahují, sněhová mračna bohužel nikoli, ale to už nějak přežijeme, ať se svetrem, nebo bez svetru. V mediálním světě, zejména v redakcích tištěných periodik, lomí manažeři rukama – inzerentů je málo a chtějí vše lacino, cena papíru i energií potřebných k výrobě vašeho oblíbeného časopisu stoupá podstatně rychleji než počet předplatitelů... I proto vám ze srdce děkujeme, že s *Reflexem* zůstáváte a podporujete nás. Připomínáme tu, že i předplatné je vánočním dárkem – zážitkovým a občas též adrenalinovým. Nebo vám nestoupá tlak, když čtete o blížící se lednové volbě prezidenta (nebo prezidentky) republiky?

Tato předvánoční příloha ovšem nemá za úkol zvyšovat vám tepovou frekvenci. Zveme vás v ní na prohlídku krásy – ať už jde o ušlechtilé šperky, nebo neméně skvostné obrazy. Projedete s kolegy kus severních Čech i tři populární lyžařské regiony sousedního Rakouska, podíváte se do talířů servírovaných v Českém Krumlově a třeba se necháte inspirovat při pořizování (nejen hmotných) vánočních dáreků.

Přeju Vám dobré čtení, hodně štěstí, pevně zdraví a skvostné svátky.

**KATEŘINA
KADLECOVÁ**
EDITORKA
PŘÍLOHY

EXTRA – SVÁTEČNÍ ŽIVOT V LUXUSU KOMERČNÍ PŘÍLOHA ČASOPISU REFLEX

EDITORKA: KATEŘINA KADLECOVÁ | TEXTY: IVAN ADAMOVIČ, VILIAM BUCHERT, KATEŘINA KADLECOVÁ, RICHARD KLÍČNÍK, DARINA KŘIVÁNKOVÁ | GRAFICKÁ ÚPRAVA: MICHAL KOŘÁN
| DTP: BLANKA TURKOVÁ | FOTOPRODUKCE: ILONA PROBOŠTOVÁ | JAZYKOVÉ KOREKTURY: JAROSLAV ŠAJTAR | VEDOUcí VÝROBY: IVA ŽENKOVÁ | INZERCE: BARBORA CHROMEČKOVÁ,
DAGMAR KUBÁNKOVÁ, PETRA ŠMÍDOVÁ | FOTO: ARCHÍV, PROFIMEDIA.CZ, ČTK A ARCHÍV FIREM | FOTO NA OBÁLCE: NGUYEN PHUONG THAO

GLENMORANGIE
SINGLE MALT SCOTCH WHISKY

tak nějak
**LAHODNÁ
a ÚŽASNÁ**

OBJEVIT

VÝROBCE
DIAMANTOVÝCH ŠPERKŮ

ALOJZ RYŠAVÝ

MÁ VĚRU VYBROUŠENÝ
VKUS

KAMENY S RODNÝM ČÍSLEM

TEXT IVAN ADAMOVIČ
FOTO NGUYEN PHUONG THAO

NEJZNÁMĚJŠÍ ČESKO-SLOVENSKÝ VÝROBCE DIAMANTOVÝCH ŠPERKŮ **ALOJZ RYŠAVÝ (46)** MÁ ZA SEBOU UKÁZKOVĚ AMERICKÝ ÚSPĚCH. BĚHEM NECELÝCH TŘICETI LET SE VYPRACOVAL OD DROBNÉHO ŘEMESLNÍKA K MAJITELI OBŘÍ FIRMY S Pobočkami v HONGKONGU A MIAMI. SÍDLO FIRMY ALO DIAMONDS VŠAK ZŮSTÁVÁ V PRAŽSKÝCH HOLEŠOVICÍCH, KDE ŠÉFOVSKOU PRACOVNU S VÝHLEDEM PŘES BÝVALÝ BROWNFIELD ZALÉVÁ OSTŘE BÍLÉ SVĚTLO NĚKOLIKA SILNÝCH LAMP. PŘI PRÁCI S DIAMANTY SE MUSÍTE KOUPAT VE SVĚTLE.

„MÁME ZA SEBOU
350 TISÍC
ZÁKAZNÍKŮ A ANI
JEDNU SKVRNU
NA POVĚSTI.“

Diamantové šperky nejsou jen za miliónové částky, začínají již na nízkých desítkách tisíc

Co pro vás znamená krása? Máte potřebu se jí neustále obklopotvat?

V práci se specializuji na krásné šperky. Asi bych vydělal o hodně víc, kdybych ročně sekal milióny komerčních šperků po pěti tisících korun, naše firma se ale orientuje spíše na jednodušové originály. K tomu je třeba dodat, že krása nemusí být výrazná, může znamenat i vyváženost a jemnost.

Když jste začínal, hned jste úspěchy neskližel. Díky čemu jste to nevzdal?

Diamantové šperky byly pro Čechy na počátku devadesátých let něco úplně nového. Lidé si mysleli, že to je výsada milionářů. „Diamant? Ježíš, na to nemám!“ – „To není nic pro mě. To bude stát milión...“ Ale v postkomunistickém období tady byla spousta věcí nových. Lidé měli prvorepublikové šperky po babičce a pak se desítky let nic cenného nevyrobilo. Nebylo jednoduché získat náškový šperk znovu naučit. Co mě v oboru drželo? Já nic dalšího neuměl, takže mi nic jiného nezbyvalo. Moje první šperky byly možná až moc výrazné – neměl jsem zkušenosti a nevěděl, co lidé chtějí, takže se neprodávaly. Začal jsem tedy vyrábět jednodušší kousky, které byly pro

tehdejší trh přijatelnější. Dnes už mí zákazníci šperkům rozumějí víc, díky cestování mají i srovnání se světem. Z toho mám radost.

Jaké šperky vy sám běžně nosíte?

Pár náramků, které střídám, a na druhé ruce hodinky. Pro slavnostnější událost si vezmu manžetové knoflíky.

Jaké hodinky máte v oblíbenosti?

Roger Dubuis. Ovšem hodinky mám několikery.

Proč jste se tak záhy začal orientovat právě na diamantové šperky?

Na střední klenotnické škole jsme měli občas možnost vyrobit něco z pravého kamene, bylo to tehdy za odměnu. Drahých kamenů nebylo k dispozici moc, tak to pro nás bylo prestižní a vzácné. A ten pocit vzácnosti ve mně zůstal. Krátce jsem pracoval ve zlatnickém družstvu, a když zkrachovalo, protože se neumělo přizpůsobit době, otevřel jsem si živnost. Od začátku jsem chtěl jít cestou kvality, a ne kvantity. Takže jsme zpočátku tvořili jeden šperk týden nebo dva. Dnes máme za sebou 350 tisíc zákazníků a ani jednu skvrnu na pověsti.

Není vám už Česká republika malá? Neuvažoval jste o přemístění sídla firmy do ciziny?

Naopak. Dříve jsme vyváželi do třiceti zemí světa, exportovali jsme například i do Ruska, než tam před deseti lety zavedli daň z luxusu. Později jsme strategii změnili. Než dodávat zboží mnoha různým značkám a prodejčům, rozhodli jsme se svoje klenoty prodávat sami ve vlastních obchodech. Jen v nich můžeme zákazníkovi dodat úroveň a servis, jaký potřebuje. Proto jsme se začali orientovat na střední Evropu. Máme obchody a butiky v Česku a na Slovensku, zatímco v cizině chceme přecházet spíše na on-line prodej, protože to je efektivnější.

Říká se, že oblast luxusu příliš neovlivňují ekonomické krize. Můžete to potvrdit?

Byznys s drahými kameny je anticyklický, aspoň podle mé zkušenosti z posledních sedmadvaceti let. V letech 2010 až 2012 byla finanční krize a my měli jedna z nejlepších let. Lidé ve chvílích nejistoty investují do komodity, která lépe odolává inflaci. Od covidové krize se nám to potvrdilo znovu. Zájem o šperky vzrůstá, zvláště když roste inflace.

Diamantové šperky nejsou jen za miliónové částky, začínají již na nízkých desítkách tisíc. Po vypuknutí války na Ukrajině však zazname-

náme poptávku po špercích vyšší hodnoty. Zákazník chce mít něco likvidního a mobilního, co se dá prodat kdekoli na světě. Válka překvapila spoustu lidí, takže teď k nám přicházejí i ti, kteří o takové investici nikdy neuvažovali.

Proč investovat do šperků, a ne přímo do drahých kamenů?

Jestli budete investovat do šperků, nebo drahých kamenů, je v zásadě jedno. U šperku platíte navíc za drahý kov a za zpracování. A proč schovávat po trezorech diamanty, když může váš nejbližší několikrát do roka šperk s takovými kameny nosit? Česko je v tomto směru velice bezpečnou zemí a ženy se diamanty naučily nosit. Devět z deseti našich zákazníků si kupuje šperky na běžné nošení, nebo alespoň na plesy a na rodinná výročí. Je to symbol výjimečné události, dává vám nějaký příběh. Víte třeba, že šperk koupil někdo v rodině k nějaké události a pak se může dědit na další generace. Je mi líto, že lidé, kteří jsou ochotni dát bez problému milión za auto, váhají nad koupí šperku v podobné hodnotě.

Když už jsme u tématu investování, existuje riziko, že se najde nové naleziště a cena diamantů, jež byla dosud stabilní, rapidně klesne?

KABARET WINTON

ŠVANDOVO DIVADLO NA SMÍCHOVĚ

Kateřina Tučková a kolektiv

REŽIE
MARTIN FRANTIŠÁK
PREMIÉRA
22. ŘÍJNA 2022

Já se můžu seriózně vyjadřovat jen k tomu, co bylo; ne k tomu, co bude. Při pohledu do minulosti vidíme, že diamant je jediná komodita, která sto let neklesla. Nebavíme se o meziročních poklesech v řádu procent, to se děje každé komoditě. Z dlouhodobého hlediska má cena diamantů stabilní nárůst. A nepodléhá velkému kolísání ceny aktiva. Před deseti lety byla krize a cena zlata vyletěla na dva tisíce dolarů za unci a hned po krizi klesla na dva náct set dolarů. Čtyřicetiprocentní pokles nebo i nárůst se u diamantů neděje. Agresivnější růsty pozorujeme leda u barevných diamantů. Je to dáno tím, že jich je na světě minimum. Ani ty ale za posledních dvacet let nepoklesly ani o procento. Ceně diamantů nahrává také to, že v Číně a Indii masívně bohatne střední vrstva, což slibuje stabilní poptávku. Podle těchto ukazatelů to spíš vypadá na další růst.

Říká se, že diamantové šperky je snadné koupit, pokud na ně máte, ale není už tak snadné je prodat. Je to tak?

Záleží na tom, v jaké době byste je prodávali. Kdybyste šperk prodávali během nějaké globální krize, bude to naopak jediná věc, kterou zobchodujete. Pokud byste museli z nějaké země uprchnout, s domem nepořídíte nic, zato kámen vám naopak garantuje volnost a jistotu zabezpečení na nejbližší roky. Nejlepší je do šperků investovat na dlouhou dobu; za deset let vzroste cena diamantu o nějakých padesát procent. To by vám mělo dát záruku, že ho prodáte přinejmenším za nákupní hodnotu a nebudete trahit na inflaci.

„DNES CHCE KAŽDÝ VŠECHNO NOSITELNÉ, FUNKČNÍ A NENÁPADNÉ. NA ÚSTUPU JSOU PÁNSKÉ KRAVATOVÉ SPONY A PÁNSKÉ ŘETÍZKY, MUŽI PŘEŠLI K NÁRAMKŮM.“

Kde se dá takový šperk za milión prodat?

V aukčních síních, v prodejních, které se zabývají prodejem šperků, na speciálních webech... Likvidita by neměla být problém.

Jak to funguje s mezinárodními certifikáty diamantů? Certifikáty si necháváte dělat, nebo kameny kupujete již certifikované?

Obojí. Používáme certifikáty tří nejsolidnějších společností: GIA, IGI a HRD. Certifikát je něco jako rodný list kamene. Každý diamant, který prodáme, má na boku laserem vyryté číslo, jež souhlasí s číslem certifikátu. **Prý jste jako první Čechoslovák začal nakupovat na burze diamantů. Jak se vám to podařilo?**

Po sametové revoluci sem začali jezdit zahraniční obchodníci ohledávat nové trhy. Tehdy si mě vyhlédl jeden izraelský obchodník, jenž ve mně asi viděl potenciál. Vzal mě na izraelskou burzu diamantů v Tel Avivu. Na těchto burzách to chodí tak, že se do nich bez doporučení vůbec nedostanete. Pro mě to byla velká věc, bylo mi teprve osmnáct let.

Máte tři desítky kolekcí šperků. Čím se při jejich designování inspirovujete?

Koupíte speciální kámen a pak vytváříte šperk na základě jeho tvaru nebo, když se jedná o komerčnější šperky, máme historické kolekce, jež obnovujeme a rozšiřujeme. Náš vývojový tým dnes čítá kolem deseti lidí, které koordinuju. Nové kolekce se inspirojí různými místy či přírodou, například v kolekci Mauricius jsou to tvary mušlí a mořských živočichů inspirované přírodninami, jež jsme viděli při pobytu v zahraničí.

Jakým směrem se vývoj šperků posouvá?

Dnes jsou šperky jemnější, mají vypracovanější proporce. Dříve jsme při výrobě vycházeli z ručních nákrešů, dnes si v další fázi pomáháme návrhem v počítači, takže jsou předlohy mnohem přesnější, než by dokázala lidská ruka.

Vyvíjí se i styl brusu?

Pořád se používá osvědčený kulatý brus diamantů na 57 faset. Viděli jsme i firmy, které vyrobí 99 plošek, ale co se týče lomu světla, je u kulatých diamantů zatím stále nejlépe vypočítaný brus na 57 plošek. Experimentuje se, nicméně z osmdesáti procent se používají klasické brusy.

Existují kameny vzácnější než diamanty, ale lidé se po nich neshánějí, protože je neznají?

Existují. V posledních letech obrovsky vzrostla na ceně odrůda turmalínu, jež se jmenuje paraiba. Hlavní

naleziště je v Brazílii. Těch kamenů je tak málo, že jejich cena roste meziročně přes padesát procent a nyní jsou už dražší než diamant. Z diamantů jsou to pak ty vzácnější, barevné: růžový, modrý, červený, zelený. Velmi vzácné jsou i superčisté a superkvalitní rubíny, safíry nebo smaragdy, ty pak také přesahují cenu čirého diamantu.

S paraibou pracujete?

Samozřejmě, u nás to je jedna z nerychleji prodávaných věcí, zákazníci si cení její výjimečnosti. Mám ten kámen rád kvůli jeho barvě tyrkysového moře. Není to konzervativní tmavě modrá, jakou má safír, není to mladistvě bleďě modrá, jakou mívá topas. Tohle je zelenomodrá barva s vysokým jaselem, vydechující příjemnou pozitivnost.

Jaké kameny jsou ještě v módě? Za první republiky to byl určitě český granát, bezpečyby i z vlasteneckých důvodů...

Český granát je dnes už vytěžený, nové nejsou, nebo jen do dvou milimetrů. Pokud vám někdo bude nabízet nový a větší, bude to nejspíš almandin.

Jak jste se dostali ke spolupráci se soutěží Česká Miss, které jste v roce 2008 dělali korunku?

Spolupracovali jsme s českou i slovenskou soutěží dva roky po sobě. Měli jsme pocit, že by Česká Miss měla mít reprezentativní korunku ve zlatě s diamanty a drahými kameny, aby to odpovídalo významu soutěže. Pro nás to bylo vítané zviditelnění. Chtěli jsme spolu s krásou žen představit i krásu toho šperku. Dnes je podobných soutěží víc a už to není tak exkluzivní a jedinečné. Šli jsme pak zase jinou cestou. K dvacátému pátému výročí sametové revoluce jsem například v americkém Kongresu ve Washingtonu osobně předal brož s českým lvem paní Madeleine Albrightové. Ona ji pak léta hrdě nosila a my jsme z toho měli radost, byla to pro nás čest. Už řadu let máme jako ambasadorku naši nejlepší tenistku Petru Kvitovou. Petra s našimi šperky jezdí po celém světě a skvěle nás reprezentuje. Dokázala toho v životě hodně a nás těší se spojit s takovou osobností.

Madeleine Albrightová byla svými brožemi proslulá, ale není jinak brož jako typ šperku spíše na ústupu?

Dnes už je výjimečná, máte pravdu. Je to klasický, konzervativní šperk a v dnešní, úspěšné době chce každý všechno nositelné, funkční a nenápadné. Na ústupu jsou také pánské kravátové spony a pánské řetízky, muži přešli k náramkům.

A co manžetové knoflíky?

Diamantový klenot vám v krizi zaručí volnost a zabezpečení na nejbližší roky

Ty jsou stále v módě, ale potřebujete přízpusobené oblečení. Prodáváme je, ale není to žádný hit. **Ovlivnilo vás, že vaše matka byla módní návrhářkou?**

Těžko říct. Mám z dětství náčrty a vzpomínky, jak si s maminkou prohlížíme nějaké střihy... Bohužel mi umřela v šesti letech, tak ten vliv nedokážu úplně posoudit.

Jste hodně vytížený, každou chvíli na cestách. Najdete si čas na nějaké nadstandardní záliby?

Mám pouze běžné záliby – zajímá mě sport, design, hodně jezdím po výstavách nábytku, interiérů i dalších designových odvětví. Dvakrát ročně si vyberu pět týdnů dovolené, kterou trávím u moře. A samozřejmě když jedu do nějaké země obchodně, snažím se tam zůstat déle a poznat její ekonomiku, kulturu a zvyky. **Moje dvanáctiletá dcera zvažuje, že by se stala zlatnicí. Co myslíte, je to obor s dobrou budoucností?**

Záleží na tom, co od toho očekává. Pokud očekává, že bude něco nového vytvářet, tak k tomu se hned tak nedostane. Škola vám dá základy, ale pak musíte mít trpělivost, než získáte dostatečnou praxi a zručnost. Nepříjemné je, že zlatnické technologie jsou ve firmách, jako je ta naše, dnes tak daleko, že vás na ně zlatnické školy nemohou připravit, protože je nemají. Zlatnické řemeslo je krásné. Tvoříte něco, co je už napůl uměním, pokud sám vyrábíte jednotlivé kusy. Aby ale bylo to vaše umění konkurenceschopné, bez technologií se neobejdete. Jestli dcera nechce skončit opravováním prstýnků, bude potřebovat velkou trpělivost a ochotu u řemesla zůstat a učit se. Dobrý klenotník musí umět šperk navrhnout, postavit i prodat.

ARTHOUSE HEJTMANEK

EMIL FILLA / ZÁTIŠÍ S ČERNOU KYTAROU, 1932 / Vytvářací cena 6 500 000 Kč

VEČERNÍ AUKCE

VÝTVARNÉ UMĚNÍ / STAROŽITNOSTI / DESIGN

ČTVRTEK 8. PROSINCE OD 18 HODIN

WWW.ARTHOUSEHEJTMANEK.CZ
GOETHEHO 2, 160 00 PRAHA 6 – BUBENĚČ

JAK A DO JAKÉHO VÝTVARNÉHO UMĚNÍ INVESTOVAT V DOBĚ KRIZE?

Bohumil Kubišta:
Staropražský motiv
olej na plátně, 1911, 98 × 84 cm
vyvolávací cena: 25 000 000 Kč
dosažená cena: 123 600 000 Kč,
nejdražší prodaný obraz v ČR

Theodor Pištěk:
Audie, Guy Moll
olej na plátně,
1992–2017, 115 × 150 cm
vyvolávací cena: 15 000 000 Kč
dosažená cena: 25 400 000 Kč,
autorský rekord.
Galerie Kodl.

Nechte krásu vydělávat

PODLE EKONOMŮ SE PROPADÁME DO DALŠÍ KRIZE. DO ČEHO ULOŽIT PENÍZE, ABYSTE PŘESTÁLI DOBU TEMNA? STÁLE VÍCE LIDÍ VOLÍ INVESTICI DO VÝTVARNÉHO UMĚNÍ. MÁ SICE SVÁ RIZIKA A DIVIDENDY Z TAKOVÉHO NÁKUPU JSOU SPÍŠE ESTETICKÉHO RÁZU, ALE NA DRUHOU STRANU JE UMĚNÍ AKTIVUM, NA KTERÉ JE RADOST POHLEDĚT. A PŘI DOBRÉM VÝBĚRU I RELATIVNĚ BEZPEČNÁ INVESTICE.

TEXT IVAN ADAMOVIČ

Když si na anglické *Wikipedii* najdete heslo *Trh s uměním*, přivítá vás následující bonmot načerpaný z jednoho amerického antropologického časopisu: Trh s uměním je prediktivní trh, kde „výrobci nevyrábějí primárně za účelem prodeje, zákazníci často nemají představu o ceně toho, co kupují, a prostředníci mnohdy berou odměnu za prodej něčeho, co nikdy neviděli“.

Většina lidí obchodujících s uměním by s tezí nejspíš nesouhlasila a tvrdila by, že trh s uměním je vysoce solidní a transparentní oblast. Která ovšem vyžaduje, aby se kupující nejprve zorientoval v oboru i sám v sobě.

V KRIZI VĚŠTE OBRAZY, NE SEBE

Umění můžete teoreticky nakupovat čistě jen jako investici, bez ohledu

na to, zda se vám dílo líbí. Galeristé se však shodují na tom, že takových zákazníků není mnoho. „Častokrát jsem byl svědkem, že podnikatel začal nakupovat obrazy jako investici, ale postupně se z něj stal sběratel a znalec,“ říká Martin Kodl, ředitel jedné z tuzemských nejvyhlášenějších aukčních síní. „Co se zhodnocení koupeného díla týče, je zajímavé, že nejvíce na tom vydělávají lidé, kteří obraz koupí

třeba proto, že se jim líbí a s představou, že ho jednou předají svým dětem. To jsou takové věci mezi nebem a zemí...“

Galerie Kodl letos zaznamenala český aukční rekord. Obraz *Staropražský motiv* od Bohumila Kubišty z roku 1911 se prodal za 123,6 miliónu korun, čímž překonal dosud nejvyšší prodané dílo, *Divertimento II* od Františka Kupky. „Je to úžasné, ale umění se prodá-

vá rok od roku lépe,“ říká spokojený Martin Kodl. „Krise se trhu zatím moc nedotkla. A bohatých lidí je v současné době v Česku nesrovnatelně více než třeba v devadesátých letech. Dokazuje to fakt, že padají i rekordy za docela frekventované umělce, jako je Filla nebo Špála. Můžu říct, že v poslední době žijeme v jakémsi obchodně-sběratelsky-obrazovém ráji.“

Růstovou tendenci můžeme pozorovat i ve světě. Celková míra zhodnocení uměleckých předmětů, sledovaná Artprice Global Indexem, dosahuje od roku 1980 přibližně 13%.

Nemusíte ale mít milióny, abyste si udělali radost a vložili hotovost do cennosti, která inflaci nebude tolik podléhat. Nakupovat lze i v řádu tisíců nebo desítek tisíců.

UMĚNÍ ZA TISÍCE KORUN

Některí galeristé radí začínat se sbíráním grafiky. Je to vhodné pro mladé lidi, kteří ještě nemají tolik finančních prostředků; zároveň jim to umožní začít se v tomto oboru orientovat. Ano, grafika není originál, ale pořád to je číslovaný, relativně vzácný artefakt. Můžete si ho navíc zarámo-

vat a pověsit na stěnu, a pokud vás omrzí, koupíte si jiný. Hle, začátek sbírky je na světě.

I od docela známých současných výtvarníků můžete koupit grafiku za babku. **Galerie Vitavín** například nabízí barevnou podepsanou litografii Jaroslava Valečky za tisícovku, dynamický streetart Michala Škapy za dva tisíce. V antikvariátech seženete grafiky či ex libris dokonce v řádu stokorun, ale těžko můžete čekat, že je za pár let prodáte za mnohem více.

Investovat můžete i do bibliofilii, knih o malém nákladu ve vysoce kvalitní výtvarné podobě, obvykle číslovaných, mnohdy s autorskou grafikou. Cena některých bibliofilii vzrostla od svého vydání několika násobně. Jak ale zjistit předem, které to budou? Není to snadné. Milo Burdátš, zkušený antikvář a soudní znalec, říká, že cena bibliofilii kopíruje zájem o výtvarné umění. Protože to jsou především ilustrace ve formě grafik, jež činí bibliofilii cennou. „Dnes letí hlavně moderní výtvarníci ze šedesátých let dvacátého století; jiní jdou cenově dolů. Byla doba, kdy byli v módě František Tichý nebo Max

Švabinský, dnes už o ně takový zájem není. Klesl i zájem o avantgardu. Bieblovu sbírku *S lodí, jež dováží čaj a kávu s úpravou Karla Teige* jsem dříve mohl prodat za 25 000 korun, dnes za ni dostanu jen tři tisíce.“

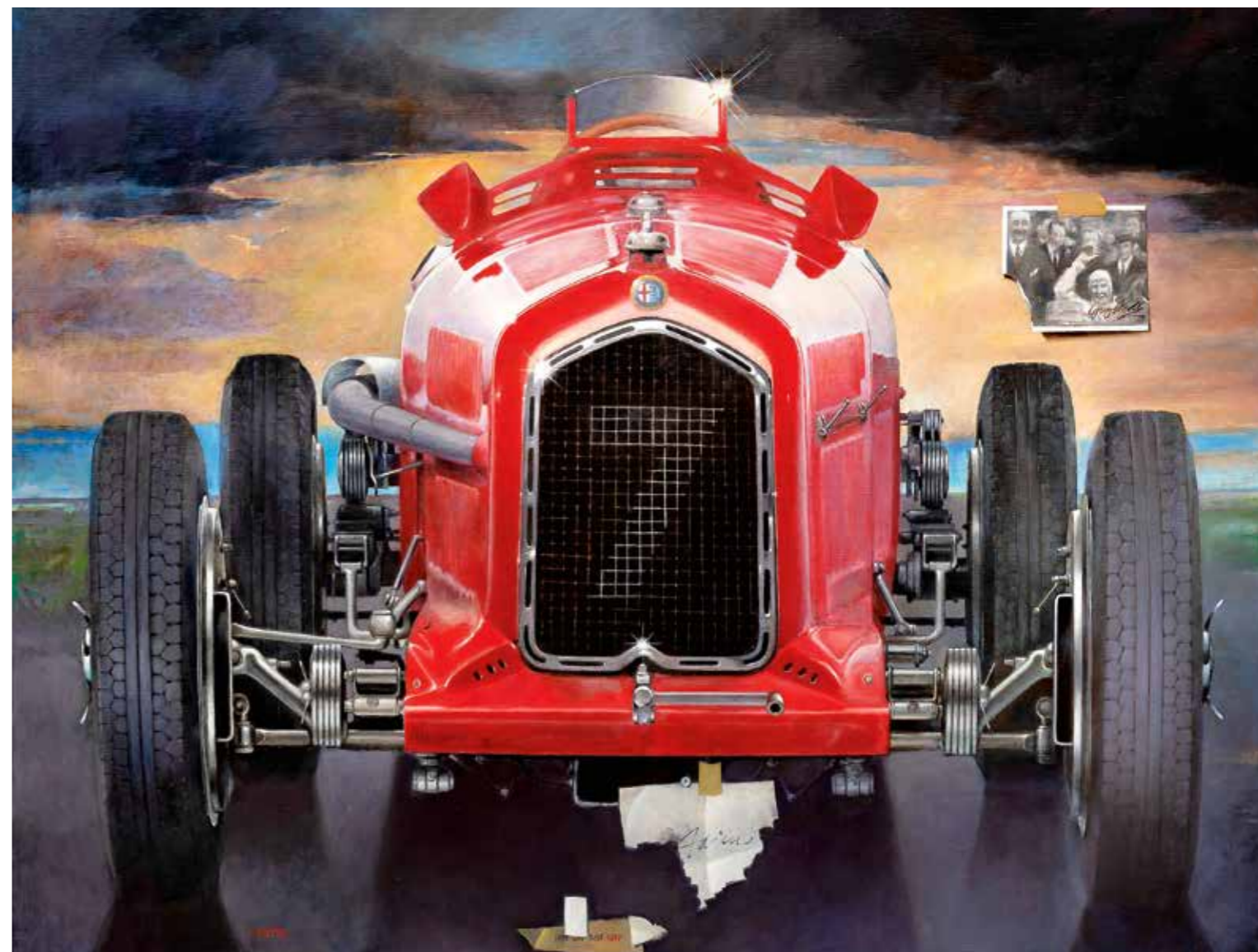
Podle Burdátše měly bibliofilie vrchol v devadesátých letech a dnes jim nedorůstají noví sběratelé.

Jsou ale vysoce cenění umělci, u kterých dědici autorských práv hlídají, aby jimi nebyl trh přesyten. Takže například Máchův *Máj* vydaný v edici **Aulos** se serigrafii Zdeňka

Sýkory je nový v prodeji za 55 000 korun. A Nerudovy *Písně kosmické* v téže edici s tiskem výtvarníkem vydané v roce 1999 za 6000 Kč se v roce 2015 vydražily za 80 000 Kč.

Další možností je nakupovat díla začínajících, mladých umělců a doufat, že jejich hodnota bude stoupat. Na tento segment se zatím mnoho galeristů nezaměřuje, protože vývoj cen takových autorů je trochu nevypočitatelný a marže jsou kvůli nízkým cenám nevelké. Jednou z prvních vlašťovek je internetová galerie **Young Real Art**, nabízející tvorbu studentů výtvarných škol. Akvarel na papíře, třeba i od již uznávaného ilustrátora dětských knih, tu koupíte od 15 tisíc, ceny maleb se pohybují od 10 do 50 tisíc.

Podnikavý zákazník si může také umělce sám vyhledat a kupovat například na místech orientovaných spíše na fanoušky než na bohaté sběratele. Na webu **knihkupectví Krakatit** můžete koupit originály uznávaných autorů komiksů, jakými jsou třeba Karel Jerie či Štěpánka Jislová, za velmi příznivé ceny, stejně tak na akcích typu Comic-Con. Další nízkoprahovou

akcí, kde lze nakoupit přímo od umělců či malých galerií, je každoroční **Prague Art Week** a **Brno Art Week**.

UMĚNÍ ZA DESETITISÍCE

V řádu desítek tisíc se dá pořídit olej od známějšího současného malíře i od zajímavých malířů minulosti. Možným začátkem pro tuto cenovou hladinu je například rodinná firma **Obrazy v aukci**; každý měsíc mají v aukci více než tisíc položek a chlubí se osmadesátiprocentní úspěšností v prodeji. V ukončených aukcích najdeme třeba krásný art deco akvarel Zdeňka Rykra za 65 000 Kč, zasmušilou bažinu od Jaroslava Panušky za 48 000 Kč či originál pastel Josefa Váchala za pouhých 15 000 Kč.

„Za jedenáct let, co na trhu s online aukcemi působíme, je největší zájem o klasické české umělce – Radimský, Zrzavý, Slaviček, Panuška a další –, kteří jsou pořízováni především jako investice,“ říká marketingový ředitel *Obrazů v aukci* Jiří Zdražil.

I v této kategorii najdete zajímavé možnosti investice do grafik. Kupudivu neplatí, že když byl autor hodně plodný, budou jeho díla levnější. Grafiky Adolfa Borna se prodávají za desetitisíce, starší grafický list Kamila Lhotáka překonal hranici sto tisíc korun. Vysoké ceny se platí také za autorské grafiky Josefa Lada. Podle **Roberta Hédervářiho** z Vltavínu totiž Lada nechal vyrobit pouze dvě; na jedné jsou koledující děti, na druhé vodník. Jsou velmi vzácné, přestože bylo od každé vytištěno několik set kusů. Ostatní Ladovy „grafiky“ jsou nesignované litografie, často vyjmuté z knih.

Héderváři upozorňuje, že grafika může mít hodnotu srovnatelnou s olejem, zejména ve světě. Grafika z vrcholného období slavného autora se může prodávat za víc než jeho méně známý obraz. Jiří Zdražil se rovněž domnívá, že je u nás grafika často podceňovaná. Výjimečně se však i o grafiku může strhnout vlna zájmu. Letos se to stalo grafické variantě *Staropražského motivu* od Bohumila Kubišty, jehož varianta na plátně zbourala aukční rekord. Není divu, že i grafika se stejným motivem vystoupala v aukci uspořádané *Obrazy v aukci* 2. listopadu tohoto roku z vyvolávací ceny 2000 Kč na pěkných 410 000 Kč.

To, že od jedné grafiky existuje více exemplářů, může představovat i výhodu – podle minulých prodejů se lze lépe zorientovat v její ceně.

Možná vás spíše než umění napadne nakoupit starožitnosti, zvláště milovníky historie. **Nicole Stava**, respektovaná konzultantka a obchodnice s uměním, k tomu říká: „V sou-

Jaroslav Róna:
Stojící čert
bronz, 2009,
výška 70 cm
vyvolávací cena:
250 000 Kč
dosažená cena:
960 000 Kč.
Galerie Kodl.

časné době starožitnosti nejsou nejpoptávanější, nicméně právě díky tomu by se tu mohly vyskytovat zajímavé investiční příležitosti pro konzervativní, dlouhodobou investici. Ceny u starožitností jsou, obdobně jako u nábytku či designu, ovlivňovány mimo jiné trendy vybavování domovů. Momentálně nejsou v oblibě těžké, tmavé orientální koberce, ale spíše moderní, světlé. Z toho důvodu dnes koupíte staré krásné koberce za setinu toho, kolik stály před více než deseti lety.“

Velmi ošidné je brouzdat po internetových bazarech a doufat, že na nich výhodně koupíte cennost od prodejce, který se nevyzná. Mnohem pravděpodobněji koupíte něco bezcenného. Oproti galeriím nakupujete v případě serverů jako **Aukro** či **Sbazar** v podstatě od anonymů zboží, které si často nemůžete lépe prohlédnout.

Jsou výtvarníci, jejichž zjednodušený styl přímo svádí k vytváření padělků: například Josef Lada, Kamil Lhoták či Kája Saudek. Berenika Saudková, dcera posledně jmenovaného, vysloveně varuje před kupováním „Kájových“ kreseb na takových serverech. „Nejen na nich, ale i v regulérních galeriích se vyskytuje množství padělků děl mého otce. Už to řešíme s policií, protože kdybychom tomu nechali volný průběh, bude jejich množství ještě stoupat. Aukro je dobré na nákup nějakého tisku, plakátu, ale je vysoce riskantní kupovat na něm originál za desetitisíce. Pokud by někdo o takové koupě uvažoval, může pravost konzultovat s námi, kteří se v díle mého otce vyznáme, na webu kajasaudek.cz.“

UMĚNÍ ZA STATISÍCE A VÍC

U nákupu za statisíce až milióny se předpokládá, že kupující je buď dobře orientovaný sběratel, nebo že má poradce. Ti bývají napojení na významné galerie a aukční síně a mají dobrý přehled o trhu. Může se ovšem stát, že vás bude poradce vodit za nos – čímž ovšem riskuje svůj kredit. A kredit je to, co těmto lidem přivádí nové klienty.

Ta nejdražší díla se prodávají v aukcích významných aukčních síní. V seznamu deseti nejdražší prodaných obrazů v Česku najdeme všehovšudy tři galerie: **Adolf Loos Apartment and Gallery** (pětkrát), **Kodl** (čtyřikrát) a **Arthouse Hejtmánek** (jednou). Pouze dva obrazy v této desítkě nebyly prodány v posledních pěti letech, což dokládá slova o tom, že trh stále směřuje vzhůru. Třisetletá tradice a vysoký kredit stojí také za rakouskou aukční síní **Dorotheum**, která má v Praze svou českou pobočku.

ČAS
VYČISTIT SI
HLAVU

TOMÁŠ BERDYCH

CAROLLINUM
KRÁLOVSTVÍ HODINEK

Většina obrazů za statisíce a víc se prodá na veřejných aukcích. Co do objemu peněz ale možná více transakcí proběhne napřímo, kdy sběratel nakupuje takzvaně na míru, obvykle také přes prostředníka.

Dá se tedy říci, že pokud koupíte ve známé galerii obraz zavedeného umělce, skoro určitě neproděláte? „Nedá se to takto generalizovat,“ odpovídá Martin Kodl. „Kupující by měl mít aspoň trochu nastudováno, měl by mít poradce a měl by kupovat věci, které se mu líbí. Chce to také sledovat výsledky aukčních síní, jakou mají úspěšnost a jak kvalitní autory nabízejí.“

Toužíte po drahém plátně a nemáte na ně dostatek prostředků? I tady existuje cesta. Někteří prodejci, například společnost **Artefin**, zprostředkují prodej současného umění na splátky. Manažer Artefinu René Rohan to přibližuje: „Na místě jsme schopni během pár minut klienta prověřit a zjistit, jestli jej banka schválí. Pokud ano, všechno na místě vyřídíme a klient může odejít s obrazem. Banka je v tomto systému výhodná hlavně pro umělce, protože ti dostanou okamžitě proplacenou celou částku a klient splácí bance.“

Artefin se sídlem v obci Měšice vznikl jako nadstavba společnosti Artex, která je jedničkou v převážení a deponování uměleckých děl. V současné době mají v depozitáři sedm set děl současných umělců, která si může zákazník na místě prohlédnout.

Konečně další možnosti, která je svého druhu také investicí do umění, je vstup do fondu, jehož majetek tvoří vzácná umělecká díla. Ta jsou vybírána špičkovými odborníky, a pokud se dostatečně zhodnotí, jsou obchodována. Pokud byste chtěli být podílíky například ve fondu zřizovaném Artefinem, minimální vklad je jeden milion korun. Výhodou je, že zhodnocování vašich peněz mají v rukou znalci, nevýhodou pak to, že si obrazy, na nichž máte podíl, nemůžete doma pověsit na zeď. „Investoři však mají bonus v tom, že pokud se některé dílo z fondu rozhodneme prodat, mají možnost přednostního odkoupení,“ dodává René Rohan.

TRENDY A TIPY

Každý galerista je zasypáván otázkami, jaká díla, autory či období se vyplatí kupovat. Pohled na metriku významného serveru o trhu s uměním **Artplus.cz** ukazuje, že největší objemy prodeje v aukcích si drží umění moderny. Na druhém místě se zhruba polovinou objemu prodeje bylo v roce 2019 předstíženo prudkým vzestupem zájmu o surrealismus.

Dnes už si můžete koupit na splátky i současné umění. Pohled do prodejní galerie Artefin.

Podle Martina Kodla byl dlouho surrealismus ceněný kunsthistoricky, ale ne ekonomicky. „Až v posledních letech jde cenově nahoru. Během mého podnikání česká moderna, ale ani české umění vůbec, nešla nikdy s cenami dolů. Mnoho znalců již říkalo, že české umění dosáhlo svého stropu, ale pokaždé se ukázalo, že tomu tak není. Pokud tehdy někdo na základě takových předpovědí rozprodal svou sbírku, teď vidí, že ceny jsou třeba na trojnásobku.“

„Zatímco dlouhodobě platilo, že dražitelé svými příhozy zvedli na aukci ceny v průměru o 40 až 50 procent, loni to bylo o rekordních 77 procent,“ dodává k tomu šéfredaktor serveru Artplus Jan Stuchlík.

Současné umění, kde tvůrce není prověřený dobou, patří podle Kodla do škály rizikových investic, ale může přinést obrovské výnosy. (Podle serveru Artprice.com a jeho zprávy o trhu s uměním za rok 2021 bylo současné umění nejrychleji rostou-

cím segmentem ve světě. Zaznamenalo nárůst o 49% jen za poslední dva roky.)

Jistou představou o hodnotě současných umělců si můžete udělat i na základě **Art Indexu J&T Banky**.

Nejméně vydělat i nejméně prodávat lze koupit umění z 19. a začátku 20. století. Někteří spekulanti před lety nakoupili staré mistry a dodnes čekají na jejich zhodnocení. Podle Kodla to ovlivňuje i generační obměna. „Nová generace vždy sbírá nejčastěji obrazy padesát let staré, proto je dnes v kursu druhá polovina dvacátého století. Velký zájem je o šedesátá léta. Zato na takového Antonína Slavíčka nebo Antonína Chittussiho se trochu zapomnělo, což mě mrzí. Velký nárůst zájmu zaznamenává třeba František Kavan, který byl přitom dlouho spíše zárukou jistoty s minimálním výdělkem.“

Existují umělci, kteří jsou momentálně na trhu nedocenení? Ni-

cole Stava se domnívá, že ve světě i u nás jsou dosud podceňováni čeští konstruktivisté, jako například Jan Kubíček, Vladislav Mirvald, Miloš Urbásek, Radek Kratina či Hugo Demartini. „Bohužel se o nich ví pouze v zasvěcených kruzích, i když jejich tvorba přímo navazovala na světové hnutí konstruktivismu a je v kvalitě jistě srovnatelná.“

Co Martin Kodl radí novým zákazníkům? „Říkám jim, ať si obraz doma pověsí a dívají se na něj pět až deset let. Pět let je hranice, za ní by se měla cena zvedat. Pokud českou ekonomiku něco brutálně nezbrzdí, půjdou ceny obrazů ještě dál. V některých případech podstatně.“

Pokud bude obraz v klasických bytových podmínkách, není třeba se bát, že se v interiéru obraz znehodnotí.

A ještě jedno doporučení od zkušeného galeristy: „Vždy je lepší koupit jednu hodně kvalitní a drahou věc než za stejné peníze tři méně hodnotné.“

KODL – TRADICE OD ROKU 1885

KODL
GALERIE

ANTONÍN PROCHÁZKA: KYTICE VE DŽBÁNU • olej na plátně, 1915, 60 x 44 cm • vyvolávací cena: 6 000 000 Kč, odhadní cena: 9 000 000 Kč — 15 000 000 Kč

PŘEDAUKČNÍ VÝSTAVA: DO 26. LISTOPADU

Aukce se uskuteční 27. 11.
na Žofíně + online na
artslimit.com

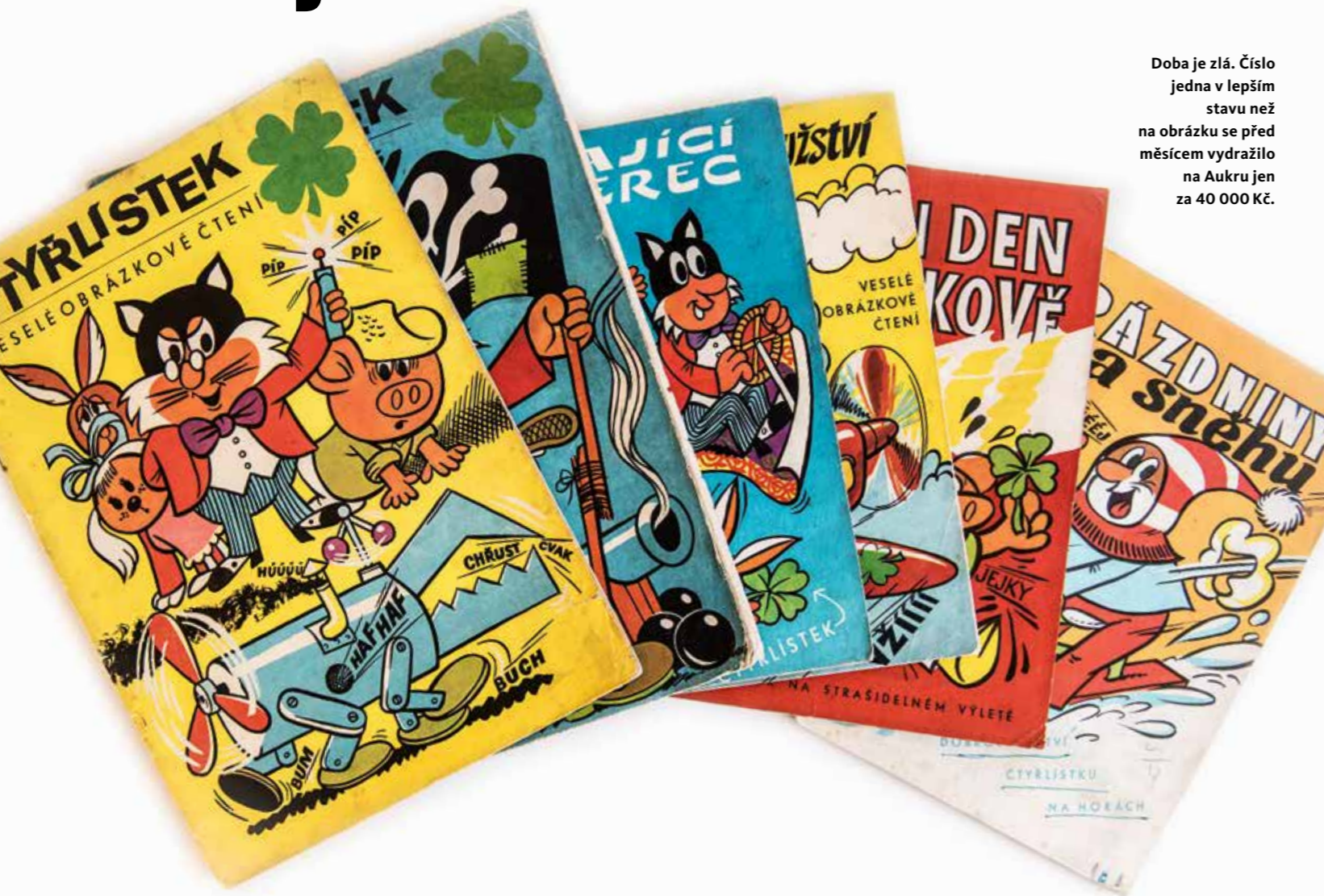
www.galeriekodl.cz

Tel.: +420 251 512 728, +420 602 117 440
Národní 7, Praha 1 • galerie@galeriekodl.cz

ANT. PROCHÁZKA 1915

KOMIKSY JAKO INVESTICE ANEB KOUPIŤ, NEČÍST, SCHOVAT!

Majlant v bublinách

Doba je zlá. Číslo jedna v lepším stavu než na obrázku se před měsícem vydražilo na Aukru jen za 40 000 Kč.

SUPERMAN Č. 1 Z ROKU 1939 SE LONI PRODAL ZA REKORDNÍCH 3,25 MILIÓNU DOLARŮ, TEDY NĚJAKÝCH 80 MILIÓNU KORUN. ALE JAK JE TO S ČESKÝMI KOMIKSY? JDE O LUXUSNÍ ZBOŽÍ, KTERÉ VÁM POMŮŽE VYDĚLAT NA DŮCHOD? ZA PRVNÍ ČTYŘLÍSTEK Z ROKU 1969 ASI MILIÓNU, NATOŽPAK DOLARŮ, NEDOSTANETE NIKDY, ALE JEHO CENA VÁS NEJSPIŠ PŘEKVAPÍ...

TEXT A FOTO RICHARD KLÍČNÍK

Jako u každé komodity musíte mít při investování do komiksů buď velké znalosti, nebo velké štěstí. Zorientovat se na americkém trhu je kvůli jeho ob-
jemu obtížné (totéž platí i pro Francii a Japonsko), ale pro dobrou investiční příležitost nemusíte chodit tak daleko. Český píseček sice nehodí tolik, ale nezastaví vás tu jazyková bariéra a díky velikosti tuzemského trhu je

podstatně snadnější jej obsáhnout. Takže už víte, co pořídíte svým milovaným k Vánocům?

JAK ZAČÍT?

Prvním krokem je ideálně návštěva nějaké komiksově speciálky (asi nejlépe jednoho ze tří Comics Pointů v Praze, jinde na ně narazíte stěží). Zeptáte se obsluhy, která bude nejspíš dobře informovaná o tom, co

za rarity mají na skladě. Část komiksových produkcí se totiž vyrábí nejméně ve dvou verzích, z nichž jedna je označená jako limitovaná či sběratelská edice. Její tištěný náklad je různý, pohybuje se od 52 do 500 kusů. „Obyčejné“ verze komiksů bývají v paperbacku, „limitka“ je v pevné vazbě. Tímto směrem se vydala nakladatelství BB/art a Crew. Nejčastěji se podobné rozdělení týká produkce na-

kladatelství DC (Batman, Superman a spol.), ale můžete si pořídit i jeden z pěti set výtisků *Mistrovských děl evropského komiksu* (to je název edice) v pevné vazbě.

Na základě dlouhodobého pozorování máte stoprocentní jistotu, že neproděláte a minimálně inflaci vám narůstající cena pokryje. O kolik však cena skutečně poskočí, lze predikovat jen stěží. Čím je komiks populárněj-

ší, tím větší je zájem a tím vyšší bude později cena limitky. České komiksové chutě dost kopírují zahraničí, takže teoreticky by se mělo dát odhadnout, který komiks koupit – ovšem pokud chcete mít jistotu, kupte si ty limitky raději všechny!

Nakladatelství Argo vydává celou svou edici Argomiks v pevné vazbě, ale čas od času přijde řada na limitovanou verzi obálky. Třeba v případě *Barbareilly* se na 500 kusech na obálce objevil starý filmový plakát Káji Saudka. Tahle verze zmizela do týdne a momentálně se prodává za trojnásobek (a více) původní ceny. Argo také před prázdninami vydalo kultovní marvelovský komiks *Alias*. Limitovaná verze je ještě k dispozici (liší se přebalem a potahem knihy s plátěnou vazbou), ale tzv. limitně limitní, číslovaná verze v 66 kusech zmizela z webu nakladatelství do patnácti minut. Jeden z úspěšných lovců komiksů ihned po obdržení vystavil na Bazoši za trojnásobek kupní ceny – a doposud jej neprodal.

POD 15 000 JEN S PEKELNÝM ŠTĚSTÍM

Od lesa jde na početně omezené edice nakladatelství Comics Cent-

Rychlé šípy: Mix vydání z konce 60. let. Hlavně že jsou sešity všechny!

rum, jež v současnosti drží prakticky všechny rekordy v aukčních cenách nově vydávaných komiksů. Řeč je o jejich olbřímích knihách, kterých vyrobí právě tolik (plus něco málo navíc), kolik je obdrženo objednávek. Ceny začínají zhruba na dvou tisících a máte poměrně slušnou šanci, že v téhle podobě už komiks pro technickou náročnost skutečně nikdy nevyjde. Pozdější cenu určuje to, kolik lidí si knihu objedná spolu s vámi. Nejméně objednávek přichá-

zelo u prvních podobných projektů, takže tituly *Kurva velký Sin City*, *Hellboy – Pekelná knižnice, kniha první* a *Kolosální Conan* dnes pod 15 000 Kč pořídíte jen s opravdu pekelným štěstím. Za zmínku stojí, že druhého *Hellboye* koupíte pouze s nepatrným cenovým zvýšením a toho třetího nakladatel stále nabízí na svých stránkách.

Pokud jste však do *Hellboye* v roce 2002 investovali tisícovku a pořídili si jeden z jedenapadesáti výtisků ti-

tulu *Sémě zkázy* v kožené vazbě, máte dnes v ruce sběratelského žolíka, za jehož prodej pořídíte luxusní dovolenou pro celou rodinu.

NAŠE STARÉ KAMARÁDY NEHODÍME DO SMETÍ

Doposud jsme se věnovali raritám vyrobeným ze zahraniční produkce v českém překladu. Jenže pak je tu ještě komiks tuzemský, který má také několik svatých grálů. Nejde o žádná sběratelská vydání, cenu

▼ INZERCE

Botanicus

chybí inzerát

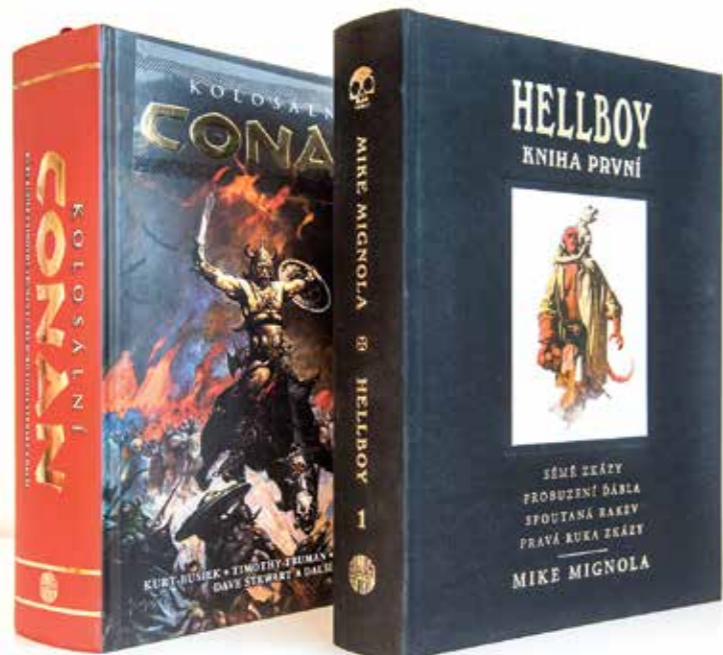

Sbírka *Aargh!*, v níž chybějí č. 1 a 2. A asi budou chybět navěky.

táhne nahoru pouze čas, jenž uplynul od vydání.

Tak třeba *Čtyřlístek* č. 1. Ač vyšel v nákladu 60 000 výtisků, stal se z něj po všech těch letech nejcennější český komiks. Pokud by se vám přihodilo, že někdo z rodičů či jiných předků v roce 1969 časopis zakoupil a z nevysvětlitelných důvodů jej nečtený založil do knihovny, kde na něj nesvítí slunce, můžete si být jisti, že za něj svých sto tisíc dostanete. Cena pochopitelně klesá podle opotřebení jednotlivého kousku. Až se vypravíte na Aukro, dávejte si dobrý pozor na popis. Jestli je v něm zmínka o tom, že jde o původní časopis, jen obálka je nová kopie, pak ruce pryč! Cenu to nemá.

Čtyřlístky jsou zajímavé i v kompletní sbírce, jen je komplikované „pochytat je všechny“. Vzhledem k tomu, že Jaroslav Němeček už kreslí čtyřku z Třeskoprska víc než padesát let, na začal loni osmou stovku sešitů. Nejcennějších je prvních dvanáct čísel (velká dvanáctka), která vycházela v odlišné grafické úpravě než ta pozdější. Cenově následuje první stovka – a po ní cenový propad, protože *Čtyřlístku* až do revoluce stále rostl náklad. Posametová čísla se dají také koupit za pár korun (i když za podstatně víc než ta nová) a drastický nárůst vykazují zhruba čísla 300–400. Proč? Inu, časopis tehdy prodělával hlubokou scénaristickou krizi a příběhy byly tak špatné, že to poznaly i děti! Náklad šel logicky dolů, a dnes proto ty nejhorší kousky stojí nejvíce.

Knihy jako zbraň. Za cenu *Kolosal* byste si slušnou pistoli pořídili.

Podobně je tomu u magazínu *Kometa*, jehož posledních zhruba deset čísel už kvalitativně také mlelo z posledního. První čísla pořídíte do stokoruny, ta poslední vás budou stát

přibližně patnáctkrát tolik. Ostatně, nemáte je někde doma?

Sluší se dodat, že komiksově magazíny všeobecně stojí za to sbírat. První dvě čísla magazínu *Crew* jdou

DŮLEŽITÁ POZNÁMKA

Chcete-li ze své investice získat co nejvyšší výnos, pamatujte, že pokud je komiks zabalený v ochranné fólii, nesmíte ji ani natrhnout. O prohlížení, natož čtení nemůže být řeč! Když už to číst musíte, tak si prostě kupte ještě jeden výtisk v normálním vydání jako každý slušný sběratel. Porušení fólie okamžitě snižuje cenu knihy!

KDE KUPOVAT?

- 1 Novinky přímo u nakladatelů a ve specializovaných prodejnách
- 2 Aukro – nejlépejší pohyb, reálné ceny zjistíte z aukcí, nikoli z položek Kup teď!
- 3 Antikvariáty – na komiksy a pokleslé žánry se specializuje třeba www.cervenknir.cz
- 4 Sbazar a Bazoš – spíš pro pokročilé sběratele

SVÁZANÉ PEKLO

Za minulého režimu bývalo populární sešitové komiksy vzít a nechat je svázat. Aby vydržely. Pochopitelně bylo třeba je také trochu oříznout. Inu, pokud nějaký takový kousek vlastníte, plačte. Tento zásah komiksy uvnitř obsažené naprosto znehodnotil. Ale zase vám vydrží :-).

cenou do tisíců, ještě lépe je na tom brněnský *Aargh!*, jehož první číslo dnes (ne)dostanete asi za dvacet tisíc.

ČEŠTÍ HITMAKEŘI? KÁJA A JÁRA

Český komiks má ještě dva hitmakeřy. Cokoli od Saudka dnes o řád přesahuje původní cenu (mluvíme zejména o předrevolučních kusech), bohužel měl Kája tu smůlu, že jeho komiksů nesmělo nikdy vyjít moc, protože autor komunisty dráždil už jen svou existencí a zakazovali ho, jak mohli. Jen sešit *3x Kája Saudek* z roku 1989 vyšel v nákladu 200 000 kusů a celá desetiletí se dal pořídít za 20 Kč. Dnes už za něj dáte sedm stovek. Také nyní si dědicové bedlivě hlídají počty výtisků vydaných publikací, kterých je vždy zaručeně méně než autorových fanoušků. Pokud si koupíte dvakrát každý Saudkův komiks, jenž vyjde, rozhodně neuděláte chybu.

A Jaroslav Foglar? Českem se z podivných důvodů periodicky prohání mánie *Rychlých šípů*. Zčásti za ni může marketing, zčásti nostalgie a zčásti skauti, kterých je hodně a svého Foglara (na jehož dílo patří práva právě skautské organizaci) milují. Po novém vydání *Rychlých šípů* u Albatrosu z loňska a letoška došlo k dalšímu vzestupnému zájmu čtenářské veřejnosti a některá starší vydání *Rychlých šípů* poskočila cenou přímo překvapivě – nejcennější je pochopitelně první ostravské vydání v sedmi sešitech. V tomto případě je ale otázkou, zda nejde jen o dočasný výkv.

Na závěr nezbyvá než popřát vám šťastnou ruku při nákupu a hodně zábavy při (opatrném) čtení. A možná ještě jedno doporučení – partnerky, partneři, později pak děti, vášeň pro komiksy (nebo pro počítačové hry, deskovky atd.) často nesdílejí. Občas je také lepší neдрáždit informacemi, kolik z rodinného rozpočtu leží v komiksech... Jenže co když se vám něco stane a nikdo v okolí nebude tušit, co to doma vlastně máte? Svět je plný antikvářů čekajících na smrt tajnůstkářského sběratele! S cenou své (budoucí) sbírky se doma raději pochlubte. Můžete tím předejít dalším úmrtím – třeba na infarkt, až jednou dědicové zjistí, jakou cenu mají „ty blbosti“, co dali do sběru...

bagind

chybí inzerát

REPORTÁŽ Z DRSNÉHO SEVERU,
PRO KTERÝ MŮŽE I PRAŽÁK ZAHOŘET

Jdi na sever, mladý muži!

SPRÁVNÝ CHLAPSKÝ VÝLET BY MĚL BÝT OPAVDOVÝM VYTRŽENÍM OD VŠEDNÍ REALITY. PROČ SE NEPODÍVAT TŘEBA NA SEVER NAŠÍ ZEMĚ? PLNĚ USPOKOJIVÝ VÝLET BY MĚL OBSAHOVAT ADRENALIN (JINÝ NEŽ S DODRŽOVÁNÍM TERMÍNU V PRÁCI), ROMANTICKÉ NOCOVÁNÍ (NEMYSLÍME VE STANU U RYBNÍKA) A NÁKUPY PRO RADOST (TAKŽE NIKOLIV PEČIVA NA SNÍDANI). ABY TO MĚLO JEŠTĚ SVOBODNĚJŠÍ RÁZ, PŮJČÍME SI NA TO OBYTNÝ VŮZ.

TEXT A FOTO IVAN ADAMOVIČ

TOUR DE TOURNE

Při výběru obytného vozu padla volba na novinku na trhu Tourne 6.4, v tomto případě na podvozku od Opelu. Prodejce Caravan City se sídlem v Horoměřicích u Prahy ho právě dovezl z veletrhu Caravanning Brno a vůz ještě dýchal novotou a touhou trochu se projet. Chtěl jsem něco kompaktního a elegantního, což Tourne beze zbytku splňuje. Černá barva karosérie sice působila poněkud smutečně, ale požadavku elegance vyhovovala více než standardní bílá, která působí tuctově. Opravdu jsme byli svědky, že se kolemjdoucí u našeho vozu zastavovali a prohlíželi si ho s nelichvěným obdivem.

Uvnitř je vůz o fous prozaičtější řešený. O přirozené osvětlení se starají tři střešní okénka a k dispozici je kromě kuchyňky i WC s umyvadlem a sprchovým koutem. Vodu ohřívá plynový bojler, po interiéru je rozmístěno několik zásuvek klasických (fungujících po připojení na externí elektrickou síť) i USB pro elektroniku.

Nekompromisní i elegantní tourne před penzionem U Fořta

Tourne se pyšní systémem Dream4, což znamená, že se v něm pohodlně vyspí i čtyři osoby. Kromě zadního rozměrného lůžka si totiž můžete rozložit další dvoulůžko v přední části vozu. Dá to trochu manuálního úsilí, ale pro kvalitní spánek

se to vyplatí. Problém by měla asi jen opravdu dlouhatánská osoba.

ADRENALIN: FERRATY

První zastávkou byl Děčín. Jedno z nejzelenějších českých měst se pyšní tím, že má ve svém centru via

ferratu. Pokud si chcete užít bezpečné horolezení, nemusíte nikam do hloubi přírody. Via ferrata znamená „zajištěná cesta“ a umožní zlázt těžko přístupný skalní terén za pomoci jisticích postroje, kterým se připevníte k ocelovým lanům rozmístěným podél cesty. Na obzvláště strmých úsecích najdete i ocelové stupy či žebříky.

V Děčíně najdete ferratu na **Pastýřské stěně** s přístupem od Labského nábřeží. Začátek je celkem nenápadný plácek mezi domy, nad ním se však tyčí úctyhodně vysoká i strmá pískovcová stěna, po níž můžete došplhat až do výšky 95 metrů.

Výhodou je, že lze zvolit hned šestnáct různých tras podle náročnosti, v délce od 150 do 170 metrů. Stěnu tedy zvládnou i starší děti, pokud mají srdnaté rodiče. Rozhodně to ale vyžaduje jednak výbavu, jednak fyzickou. S čím jsme nakonec zápasili nejvíce, byl obyčejný strach z výšky. Ale kvůli tomu to přece člověk podniká, že? A ano, jsou tu i úchvatné

Na zlezení děčínské ferraty si raději vyhradte alespoň hodinu

Stará plynárna z roku 1905 je nyní v provozu jako penzión

výhledy na děčínský zámek a na dno labského kaňonu z vrcholku cesty. Ne nadarmo se jinému zámečku, pod nějž vyšplháte, říká Nebíčko.

Dolů se nevrátíte po ferratě, ale scházíte po cestičce dolů k nábreží. Počítejte s tím, že přímo u začátku ferraty nezaparkujete, je tu však možnost parkování na Labském nábreží, těsně u vody. My jsme pro jistotu kvůli délce vozu vybrali parkoviště Práce, o něco vzdálenější, ale rovněž na dohled od skaliska. To je jedna z mála nevýhod obytného vozu – vždy musíte předem přemýšlet, kde zaparkujete, protože na běžné podlétné stání se s šesti a půl metrem nevedete a problém budete mít i na mnoha příčných.

U ferraty nefunguje žádný správce či hlídač; lezete na vlastní nebezpečí, a to buď s vlastní výstrojí, nebo si ji můžete půjčit. Doporučujeme vše-

stranný **Active Point** na nábreží asi dvacet metrů od ferraty. Půjčí vám tu vybavení a proberou s vámi, jaký výstup je pro vás vhodný. Navrch přidají hororovou historku o lezci, který zůstal po pádu z Pastýřské stěny ochrnutý – ale ten lezl bez jištění. Věřím, že s tímhle na paměti si budete raději každé jištění kontrolovat dvakrát.

V Active Point nepůjčují jen lezecké vybavení, ale také certifikovaného průvodce po ferratě, případně z úplně jiného soudku též kajaky, horská kola nebo koloběžky pro dospělé. Co určitě vyzkoušíme příště, je cesta koloběžkou z vrcholku nedaleké hory Děčínský Sněžník. Až skoro na místo vás zavezou autem a pak vás čeká už jen několikakilometrová cesta po svalu dolů až do centra Děčína. Do kopce je jen jeden krátký úsek ve městě, jinak za vás práci odvádí gravitace.

ROMANTIKA: STARÁ PLYNÁRNA

Před pár lety na mě v jakémsi realitním serveru vykukl inzerát na prodej domu, který mě naprosto uhranul. Kamenné sídlo vklíněné do pískovcové soutěsky vypadalo úplně jako dům z nějakého fantasy filmu. Z toho domu jste prostě nemohli spustit oči. V jeho těsné blízkosti protéká potok, jenž vytéká malým vodopádem z tajemného tunelu přímo před domem. Výkol masivní kamenné zábradlí porostlé mechem. Řeknete si, že jestli je v tomhle domě skříň, určitě vede do kouzelného království.

Nikdy bych nečekal, že se s tím domem setkám znovu. Zadal jsem si řazení hotelů na sever od Děčína podle ceny a na čelném místě se mi znovu zjevil. Tak jsem zjistil, že se jmenuje **Stará plynárna** a je nyní v provozu jako penzión. Asi by se nedal označit

za přímo luxusní, ale rozhodně patří k nejzajímavějším v Česku. Předchozí majitel doladil interiér a jídelně vtiskl trochu steampunkový design korunovaný hodinami s odhaleným soukolím, pojmenovanými Stroj času. Majitel bohužel neustál covidovou klauzuru, nyní však má podnik majitelku z Prahy, která věří v jeho budoucnost. Věřili byste také, kdybyste viděli, jak se u budovy nacházející se v Hřensku zastavují turisté, aby si ji jen vyfotografovali. Ostatně hotelová restaurace je otevřená nejen ubytovaným. Je to vítané útočiště v městečku, které se vlivem blízkosti německých hranic proměnilo v jednu velkou vietnamskou tržnici.

Stavba byla vybudována v roce 1905 a skutečně sloužila jako místní plynárna. Vyráběl se v ní acetylen, který dříve sloužil jako vysoce výkonný plyn na svícení. K výrobě plynu se používalo uhlí a vápenec, které po reakci vytvoří karbid. Na karbid se pak lila voda; odtud úsloví, že někomu kape na karbid. Plynárna využila protékající potok jako zdroj vody, ale vklíněním mezi skály bylo také dosaženo bezpečnosti pro okolní zástavbu. Acetylen je totiž výbušný, proto se po čase přestal používat.

Budova je plná prudkých schodů a my jsme bydleli v nejvýše umístěném pokoji, ve věžičce. Z oken vidíte jen okolní pískovcové skály a je tu, stranou od hlavní třídy, i božský klid. Kdybyste chtěli vzít slečnu na rande a neoslňli byste ji tímhle ubytováním, byl by to důkaz, že nemá kouska smyslu pro romantiku.

Kousek nad Hřenskem romantika bohužel končí. Od 23. července do 12. srpna se zdejšími lesy proháněl masivní požár, který po sobě na velké části území Národního parku České Švýcarsko zanechal černou půdu plnou ohořelých stromů. Stačí projet Hřenskem nahoru na Mezní Louku a většinu trasy pojedete spáleništěm. Cestou si v dálce můžete všimnout slavné Pravčické brány. Ten výhled od silnice na jeden z přírodních divů Česka je nový; donedávna byl zakrytý smrkovým lesem, než stromy zčásti popadaly a zčásti shořely.

Většina turistických cest je kvůli riziku pádu stromů stále zavřená, stejně tak zdejší okouzující soutěsky. Na zbylých trasách však panuje čilý turistický ruch i teď, mimo sezónu.

Pokud vám vyhládne a ze spáleniště na vás padne tíseň, pozvedněte ducha obědem v kvalitní restauraci ve čtyřhvězdičkovém **resortu U Fořta**. Kuchaři tu za pomoci regionálních potravin pošlou vaše chuťové pohárky do oblak. K ubytování vám tady nabídnou „zážitkové seníky“, v nichž se ovšem nespí na seně, ale

NOVÉ BMW X1.

JIŽ OD 10 990 Kč MĚSÍČNĚ BEZ DPH V CARTEC GROUP.

cartecgroup.com

Přijďte na testovací jízdu

BMW Financial Services

CarTec Ostrava

Vitkovická 1A
70200 Ostrava – Moravská Ostrava
Tel.: +420 597 499 200

CarTec Ostrava

Ruská 3018
703 00, Ostrava
Tel.: +420 597 499 220

CarTec Praha

Průběžná 76
100 00 Praha 10
Tel.: +420 226 889 011

CarTec Olomouc

Tovární 1297/1b
77900 Olomouc
Tel.: +420 584 101 200

CarTec Liberec

Obchodní zóna Sever
Obchodní 622
Tel.: +420 734 418 584

CarTec Brno

Škrobárenská 507/12
617 00 Brno-jih-Trnitá
Tel.: +420 511 181 900

Požár odkryl nové výhledy na legendární Pravčickou bránu

v klasických postelích a se vším pohodlím.

Majitel resortu Jaroslav Suchánek na období katastrofického požáru nevzpomíná rád. „Vláda tu bohužel předvedla totální neschopnost. Dva týdny se sem nesmělo kvůli požáru, ale další dva týdny byly příjezdové silnice uzavřené, aniž by kdokoliv věděl proč. Teď sem lidi lákám na adventní trhy, které se budou konat na české i německé straně a jsou moc příjemným zážitkem. Ale i okolní spáleniště přináší silné emoce. Vidět to na vlastní oči je něco úplně jiného, než jaký z toho má člověk dojem z televize nebo fotografií.“

Hoteliér si chválí, že alespoň kraj udělal jedno vstřícné gesto: nabízí od listopadu turistům v Českém Švýcarsku slevu na ubytování ve výši 300 Kč za osobu a noc. Funguje to podobně jako Slevomat: na portálu pomahej.ceskesvycarsko.cz si najdete ubytování a kliknutím na *Chci svůj voucher* získáte speciální kód, který ubytovateli nahlásíte. Další dobrý důvod, proč se zaměřit na tuto destinaci.

NÁKUPY: SPRÁVNÝ MUŽ MÁ MÍT NŮŽ

Poslední destinací naší cesty byla továrna Mikov, nacházející se v obci Mikulášovice ve Šluknovském výběžku. V mé generaci asi nebylo kluka, kterému by jméno firmy nic neřikalo. Když jste si dříve koupili nůž, byl skoro určitě z Mikova. Značka jako zárukou přežila až do dnešní doby a má se čile k světu.

Cestou jsme se nemohli nezastavit ve Varnsdorfu, ve vyhlášeném **Café Dlask**. Je vyhledávané cukrofilů z širokého okolí, ať už pro nabídku zmrzlin

netradičních chutí, nebo pro zdejší povitý větrník, kde se surovinami opravdu nešetřilo a najedl se z něj dva.

Rodinná kavárno-cukrárna získala již před deseti lety titul Živnostník roku Ústeckého kraje. Její stěny jsou vyzdobeny suvenýry, jež si členové rodiny přivezli z pobytů v exotických krajích. Sympatické je, že se na Twitteru značně populární cukrář Dlask nebojí občanské angažovanosti – v nabídce má modro-žlutý zákusek Sláva Ukrajině a tartaletku s čokoládovým páskem přelomeným v půli, nazvanou Kerčský most. Výtěžek z nich jde na podporu Ukrajiny pod heslem „Krmení pro Tomáše“; na mír už od Dlasků odešlo 50 000 korun.

V Mikově jsme měli sraz až další den ráno, takže jsme si vyhlédli příhodné parkoviště a uložili se v našem vozu Tourne ke spánku. To je prostě svoboda, kterou vám dá jen obytnák. Svoboda nestarat se o ubytování, nemuset rozkládat stan. Zatahnete roletky a z vozu si vyrobíte garsonku na kolech. Jen se při prudším pohybu trochu pohupuje.

Než dojedete k samotné **továrně Mikov**, minete Muzeum nožířské tra-

dice v centru městečka. Na jeho štítu je zpodobněn nožík rybička. Ten v Mikovu nevymysleli, ale vyrábějí ho od nepaměti a stále je jejich nejprodávanějším nožem. Ročně se tu vyrobí až padesát tisíc těchto nožíků. Nemají sice vlastnosti, jimiž se tento výrobce chlubí nejraději, totiž ani pevnost, ani eleganci, ani specializaci, ale proč se vzdávat symbolu, který znají již celé generace?

Pro samotný nákup nože samo sebou nemusíte cestovat do Mikulášovic. Mikov má svůj e-shop s kompletní produkcí. Ale vidět na vlastní oči, kde to všechno vzniká, nahlédnout přímo do dílen, jež chrlí špičkové nože do celého světa, vidět vývojáře Vladimíra Trojana, který v podniku působí od roku 1957, to je k nezaplacení.

Pro většinu smrtelníků je k nezaplacení i nejdražší výrobek zdejší továrny, investiční rybička v dárkovém pouzdře s certifikátem. Má tvar i velikost klasické malé rybičky, ale tělo má z ryzího zlata, čepel z damašské oceli a oko z českého granátu. Zaplatíte za ni čtvrt miliónu korun. Cenově dostupnější jsou pak rybička ze stříbra

Za investiční rybičku z Mikovu zaplatíte čtvrt miliónu

(16 630 Kč) nebo pozlacená (7540 Kč), obě také s čepelemi z damašské oceli.

V rybičce továrna Mikov chytře navazuje na tradici, ale jinak jde filozofie podniku jiným směrem. Jeho majitel Karel Ježek chce produkovat výrobky s vysokou přidanou hodnotou, které v cizině nezkopírují, protože k tomu nemají lidské know-how. „Na našich nožích je vysoký podíl ruční práce,“ říká ředitel komunikace Bedřich Jetelina. „Nožíř se zaučuje měsíce až roky, není vůbec snadné takové lidi sehnat.“ Doceníte to až při procházce dílnami. O základní úkony, jako je lisování a vysekávání dílů, se starají stroje, ale například konečné broušení je v lidských rukou. Brusí se musí vzít každý nůž do ruky, ručně jej vybrousit na kotoučové brusce a pak ostří otestovat tím, že nařízne papír, který má položený na stroji.

Ještě větší péče se věnuje každému noži v oddělení vývoje. Tam se vyrábějí speciality a slovo ruční výroba tu je třeba brát ještě doslovněji. O velmi osobním přístupu svědčí i fakt, že tu mají chlapi jednotlivé leštící kotouče pojmenované, což mi potvrzuje mistrová. Na ponku přede mnou leží kotouč Guru Jára. Ten se tu tedy musí pěkně otáčet.

Zatímco kovové části nožů mívají standardní prvky, v oblasti střepek se fantazie meze nekladou. Na zakázku vám tu vyrobí střípek třeba z mamutoviny či meteoritu, zatímco střípek z pravého paroží nebo z buvolích rohů jsou docela běžné a koupíte je i v e-shopu.

Některé výrobky ale v běžném prodeji nejsou. Mikov například vyrábí repliky kordíků důstojníků meziválečné československé armády a sami jsme přihlíželi výrobě slavnostního poniklovaného kordu, který nejspíš skončí v pracovně nějakého policejního ředitele. Zaujala nás nezvyklá rukojeť – pro její potah použili kůži rejnoka.

Zajímavý je také projekt *Válečný veterán* – série nožů, jež designem připomínají naše vojenské mise v zahraničí. Z prodeje každého kusu putuje tři sta korun na Vojenský fond solidarity.

Kdybychom vám měli doporučit jediný nůž v přijatelné ceně i ve vyšších cenových obměnách, bude to vystřelovací *Predator*. Vyvinul jej před půlstoletím právě mikovský vývojář Trojan a prodává se skvěle dodnes. Není to žádný kapesní vyhazovák, ale pořádná kudla s unikátní pojistkou. Aniž by o tom výrobce věděl předem, objevil se i v ruce Daniela Craiga v bondovce *Casino Royale*, která se natáčela v Čechách. A kdo by odolal noži prověřenému samotným agentem 007?

100 MILIONŮ

NA LÉČEBNÉ VÝLOHY VČETNĚ ZIMNÍCH A RIZIKOVÝCH SPORTŮ V ZAHRANIČÍ

Naše cestovní pojištění ochrání vás i každého člena rodiny, ať cestujete spolu, nebo samostatně. Zahrnuje i pojištění odpovědnosti za újmu až do výše 20 milionů. A k Premium Kartě plné výhod je zcela zdarma. Přesvědčte se sami.

Poskytovatelem pojištění je ČSOB Pojišťovna, a. s.

www.csobpremium.cz | Premium linka 800 370 370

POPRVÉ, PODRUHÉ...

Dorotheum: Jeden z nejstarších aukčních domů na světě vás zve na umělecký zážitek v srdci Vídně

DOROTHEUM JE POJEM ZTĚLESŇUJÍCÍ VÍCE NEŽ TŘI STOVKY LET RAKOUSKÉ HISTORIE. BYLO ZALOŽENO V ROCE 1707 CÍSAŘEM JOSEFEM I. A O 80 LET POZDĚJI SE ZA VLÁDY JOSEFA II. PŘEMÍSTILO DO BÝVALÉHO KLÁŠTERA SV. DOROTY. „DOROTHEUM“ TAK DOSTALO SVŮJ SOUČASNÝ NÁZEV. NÁDHERNÝ PALÁC NA DOROTHEERGASSE V MÍSTĚ STARÉHO KLÁŠTERA BYL DOKONČEN V ROCE 1901. PLÁN NOVÉ BUDOVY VYTVOŘIL ZNÁMÝ ARCHITEKT EMIL RITTER VON FÖRSTER. SLAVNOSTNÍHO ZAHÁJENÍ SE ZÚČASTNIL SÁM CÍSAŘ FRANTIŠEK JOSEF I.

Dnes je Dorotheum jedním z největších aukčních domů na světě a lídrem ve střední Evropě, v jeho aukcích nakupují zákazníci a milovníci umění z celého světa. Svá zastoupení má např. v Mnichově, Bruselu, Miláně, Římě, Londýně a také v Praze.

Palais Dorotheum se nachází v samém středu historické Vídně, jen kousek od vyhlášených nákupních adres Kärtnerstrasse a Am Graben, vídeňské Státní opery či hotelu Sacher. Výstavní sály v prvním patře Palais Dorotheum vyzývají k odpočinku a kochání se uměním při každé návštěvě. Vždy čtyřikrát do roka je zaplnují ty nejlepší položky zařazené do aukcí Classic a Contemporary Week konajících se vždy v jarním a podzimním termínu. Již zde bylo k vidění mnoho milionových obrazů a rarit. Výběr je téměř nevyčerpatelný: moderní a současné umění, staří mistři, obrazy z 19. století, šperky, design či sběratelské předměty jako starožitné mince nebo rukopisy významných osobností. Jedinečnou událostí jsou také každoroční aukce předmětů, jejichž historie sahá až ke členům císařského dvora. Ročně se tak uskuteční na 700 aukcí, které jsou snadno dostupné zájemcům z celého světa. V druhém patře se naopak nachází výstavní sály naplněné šperky, starožitnostmi a výtvarným uměním, které lze zakoupit hned na místě. Čas zde strávený

si můžete ještě více zpříjemnit posezením v kavárně či na ochozu nad hlavním výstavním sálem.

Návštěvu předaukčních výstav letošního podzimního aukčního týdne Contemporary Week, během kterého se uskuteční aukce děl klasické moderny, současného umění, šperků a hodinek, můžete snadno spojit s návštěvou vánočních trhů před vídeňskou radnicí, ale i právě probíhajících výstav. Pár desítek metrů od Palais Dorotheum nelze minout jedno z neznámějších světových muzeí umění, vídeňskou Albertinu, ve které jsou až do 8. ledna 2023 k vidění práce slavného amerického výtvarníka Jean-Michela Basquiata. Milovníky fotografie bude naopak zajímat probíhající retrospektiva Helmuta Newtona v Kunstforum Wien, vzdáleného jen několik minut chůze od výstavních sálů jednoho z nejstarších aukčních domů na světě.

CONTEMPORARY WEEK

Moderní umění, Současné umění, Šperky, Hodinky
29. listopadu – 2. prosince 2022

Palais Dorotheum
Dorotheergasse 17, 1010 Vídeň
www.dorotheum.com

Maria Lassnig,

„Divoká zvířata jsou ohrožena“, 1980, dosažená cena 1 367 800 €, světový aukční rekord

DOROTHEUM

ZALOŽENO 1707

Contemporary Week
Aukce Současné umění I

30. listopadu 2022

DOROTHEUM, Dorotheergasse 17, Vídeň

www.dorotheum.com

Jiří Georg Dokoupil (Krnov 1954), *Mis Mus Sian* (2014), mýdlo a pigmenty na plátně, 250 × 300 cm, odhadní cena 60 000–80 000 €

Vůz s očima i srdcem

ŠVÉDSKÁ AUTOMOBILKA VOLVO PŘEDSTAVUJE PRVNÍ MODEL NOVÉ GENERACE SVÝCH VOZŮ – PLNĚ ELEKTRICKÉ SUV VOLVO EX90, KTERÉ NABÍZÍ V SOUZNĚNÍ S TRADICEMI ZNAČKY TO NEJLEPŠÍ ZE SEVERSKÉHO DESIGNU A DOSUD NEJVYŠŠÍ BEZPEČNOSTNÍ STANDARD.

VZHLED A FUNKCE V PROPOJENÍ

Skandinávské kořeny hrály při vytváření nového modelu důležitou roli. Předlohou pro půvabné a elegantní proporce Volva EX90 byly tvary jachet: při pohledu zepředu působí hrdě a sebejistě, což je inspirováno schopností plachetnic razit si cestu vlnami oceánu. Aerodynamické zaoblení vozu a jeho hladký povrch pak umožňují efektivnější proudění vzduchu a snížení odporu větru při jízdě. Dlouhé, světlé dny skandinávského léta střídané ponurými zimami pak designéry inspirovaly k integraci panoramatické střechy. A když nepostačí množství světla pronikajícího zvětšenými skleněnými plochami, pocit útulného místa u krbu navodí promyšlené osvětlení interiéru.

POZORNÝ STRÁŽČE

Inteligentní vůz EX90 dokáže porozumět nejen svému okolí, ale také chování řidiče. Díky učení z nových dat a aktualizacím bude Volvo EX90 čím dál chytřejší, a tudíž i bezpečnější. Schopnost vyhodnocovat informace a učit se z nich se stane základem pro budoucí systémy autonomní jízdy. Pomyslný ochranný štít tvoří systém, který hlídá okolí vozu v rozsahu 360°. Kromě ultrazvukových senzorů, radarů a kamer je jeho součástí laserový optický skener LiDAR, umístěný ve střešní linii vozu. Jeho „zrak“ pronikne až do vzdálenosti

250 metrů, kde dokáže rozeznat lidskou postavu, na 120 metrů bezpečně identifikuje malé tmavé předměty. To vše za jízdy dálniční rychlostí a v kteroukoli denní i noční dobu.

PRO NEPOZORNOST TU NENÍ MÍSTO

I když se časy autonomní jízdy rychle blíží, odpovědnost je zatím stále v rukou řidiče. Volvo proto pro nové modely vyvinulo vlastní systém, který dokáže stanovit míru řidičova soustředění na jízdu prostřednictvím dvou kamer sledujících vzorec pohybu očí a také díky kapacitnímu volantu, který pozná, že z něj řidič uvolnil ruce.

Automobil pozorně sleduje koncentraci řidiče, jeho přicházející únavu, ale také další aspekty ovlivňující řízení. Bezpečnost jízdy tak neohrozí ani řidičova špatná nálada, zdravotní komplikace nebo nadměrné koukání do telefonu. Na základě vyhodnocení svých zjištění může vůz jemným „šfouchnutím“ v podobě akustické výstrahy řidiče upozornit na riziko jeho chování.

Další novinkou je vnitřní radarový systém. Ten zejména v parných letních dnech pomáhá rodičům nebo majitelům domácích mazlíčků předejít nebezpečným situacím, kdy by nedopatřením nechali milovaného člena posádky ve voze. Díky senzorům rozmístěným po celé kabině, včetně zavazadlového prostoru, systém rozpozná sebenepatrnější pohyb, třeba i jemné dýchání

batolete či zvířete, a upozorní těsně před zamčením vozu na tvorečka uvnitř. Eventuálně spustí klimatizaci, která pro pozapomenuté dítě či zvíře v autě bude udržovat příjemnou a bezpečnou teplotu do návratu roztržitého dospělého.

UDRŽITELNĚ A EKONOMICKY

Volvo EX90 bude moci díky schopnosti obousměrného nabíjení dodávat energii domácím spotřebičům nebo se po odpojení od sítě stát mobilním akumulátorem. To ocení zejména cestovatelé při vaření v přírodě či dobíjení elektrických přístrojů na cestách. Volvo EX90 umožní nabíjet vůz v době, kdy jsou poptávka po elektřině a také její cena nízké, a uložit si získanou energii na později.

Načtete kód a zjistíte víc!

VOLVO

V O L V O

Poznejte Volvo EX90.

POZOR!

**NÁHLED INZERÁTU,
NEMÁM HIGHRESS NA SERVERU**

Nové, plně elektrické SUV od společnosti Volvo Cars. Technologie pro zajištění bezpečného prostoru a luxusní skandinávský design.

Více najdete na volvocars.cz

SRDEČNÉ
POZDRAVY
Z ČESKÉHO
KRUMLOVA
ZASÍLÁ VAŠE
DARINA
KŘIVÁNKOVÁ

Život na Laputě

PŘED PĚTI MĚSÍCI OTEVŘELA NAŠE BÝVALÁ KOLEGYNĚ DARINA KŘIVÁNKOVÁ BISTRO TOPINKA V ČESKÉM KRUMLOVĚ. VYSEDÁVÁNÍ ZA POČÍTAČEM VYMĚNILA ZA DŘINU V KUCHYNI A TVŮRČÍ TENZE ZA PERMANENTNÍ STRES PODNIKÁNÍ V GASTRONOMII. JAK SE S ODSTUPEM DÍVÁ NA SVOJE ROZHODNUTÍ, CO SE NAUČILA, CO JÍ DĚLÁ RADOST, CO POVAŽUJE ZA NEJVĚTŠÍ LUXUS A CO ZA TO VŮBEC NEJTĚŽŠÍ?

TEXT DARINA KŘIVÁNKOVÁ FOTO LUCIE FENCLOVÁ

Otevřít bistro v Českém Krumlově byl spontánní nápad. Předcházely mu sice úvahy o podniku v mé rodné Praze, ale ty zůstaly viset v hypotetickém vzduchoprázdnu. Nenašla jsem prostor, který by mi vyhovoval co do lokality, velikosti a nezbytných investic. Pravda je, že jsem zase tak intenzivně nehledala, nicméně koncepty se mi v hlavě rodily, táhlo mě to na druhý břeh, přeběhnout od teorie k praxi. Více než deset let jsem se intenzivně věnovala gastronomické žurnalistice. Příběhů o tom, kterak si vyhořelý marketingový manažer otevřel kavárnu, jsem vyslechla a popsala spoustu, stejně jako rozhovorů s šéfkuchaři či majiteli restaurací. Nebyla jsem naivní, neměla jsem idealistické a romantické představy, měla jsem hlavu plnou obav. A přesto tam ještě spousta otazníků chyběla; ty vyplávaly na povrch až během provozu Topinky.

ŠLA BYCH DO TOHO ZNOVA?

Jak bych se zachovala, kdybych na začátku měla na svém seznamu všechny potenciální průšvihy a problémy? Úplně stejně! Šla bych do toho znovu. Motivuje mě radost z toho, že dělám něco, za co jsem kompletně sama zodpovědná, za každý úspěch i přešlap. Po létech strávených v mediálních korporátech jsem svobodu nemuset se podřizovat rozhodnutí druhých nutně potřebovala. Víím, že stejná motivace pohání spoustu mých kolegů. Ačkoli je to dvousečná zbraň, jak známo: čím větší svoboda, tím větší zodpovědnost. A to nemusí vyhovovat úplně každému. Drží vás to v neustálém střehu, musíte se naučit vypínat mozek a dát vydechnout tělu, jinak vás to přepere. Začala jsem si nesmírně vážit svého skromného volného času, je to pro mě luxus. Typy, jako jsem já, ovšem se stejným nasazením pracují, i když „nedělají na sebe“, ale pro někoho. V tom případě je opravdu lepší investovat energii do svého projektu. Já našla Topinku.

MĚLA JSEM KLIKU

Našla jsem ji v Českém Krumlově. Kupodivu to nebyl faktor, který by mě zviklal. Rozhodovala jsem se pár dní, možná spíš jen pár minut. Řešila jsem, kde sehnat dlouhodobé bydlení ve městě, v němž je obrovské množství penzionů, ale takřka žádné byty k pronájmu. Tohle byl můj první krumlovský problém, rozměr těch dalších jsem nedokázala odhadnout. Věděla jsem, že Krumlov je jedním z nejmalebnějších měst ve střední Evropě. Musí být přece radost mít tu podnik! Bylo mi jasné, že letní turistická sezóna bude intenzivní a pak město pomalu začne podřimovat, až nakonec usne zimním spánkem docela. V tomhle

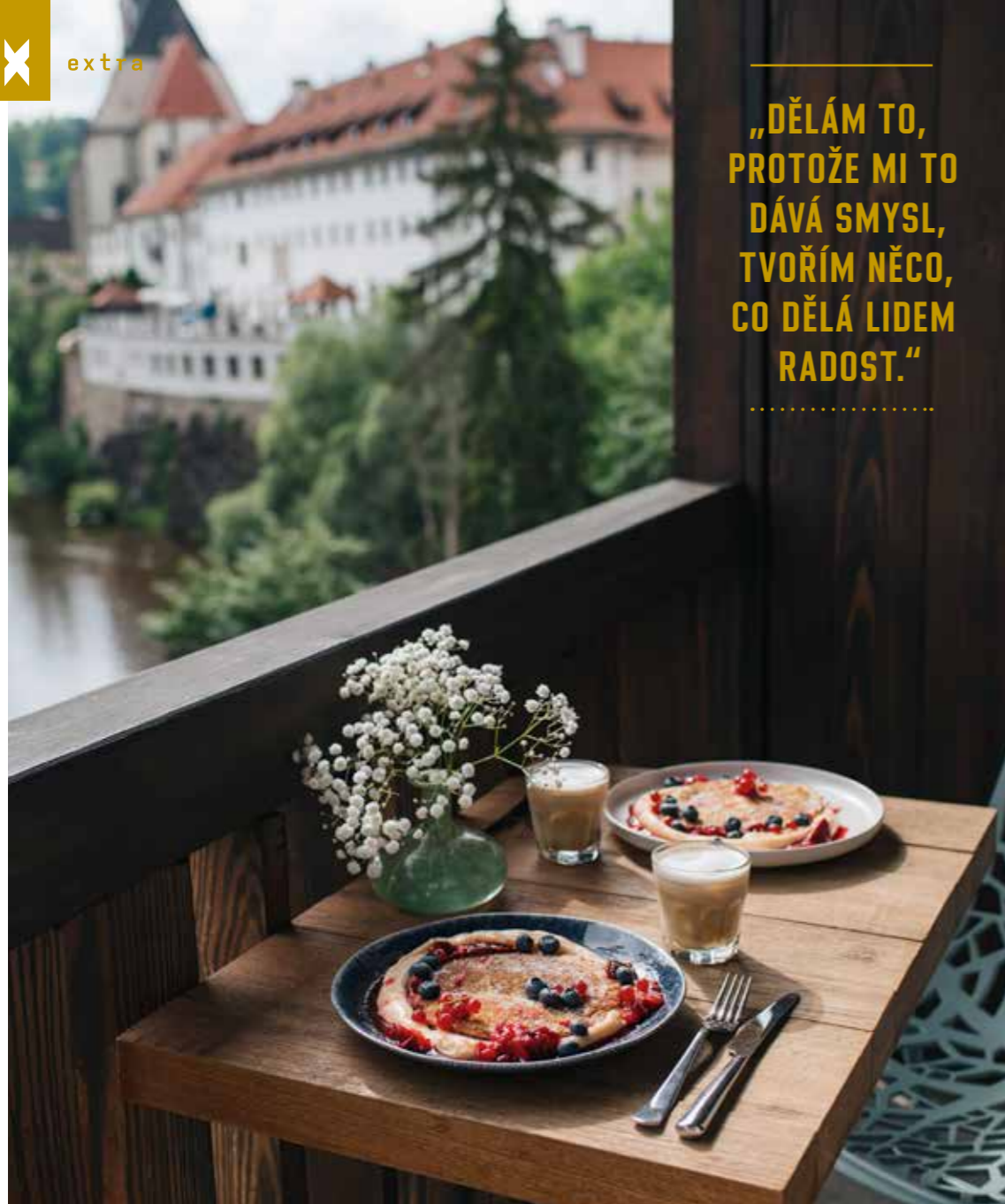
Skupina BSH je držitelem licence k ochranné známce Siemens AG.

Dopřejte si luxusní kávu
přizpůsobenou do nejmenšího detailu.

Nový plně automatický kávovar EQ900
dokonalý zážitek z individuální přípravy kávy.

Siemens domácí spotřebiče

SIEMENS

„DĚLÁM TO, PROTOŽE MI TO DÁVÁ SMYSL, TVOŘÍM NĚCO, CO DĚLÁ LIDEM RADOST.“

ohledu ale realita naprosto předčila očekávání. Na svou obhajobu musím říct, že i zkušení místní hospodští nad letošním rokem a jeho nevyočitatelností žasnou. To ale předbílám.

Bydlení v Krumlově jsem našla a můj přítel řekl, že jde do „projektu Topinka“ se mnou. Váhal stejně jako já asi jen pár minut. Měla jsem kliku. A měla jsem ji, i když jsem dávala dohromady tým.

NEPODCENIT DETAILS

Desátého května jsem poprvé stála před Topinkou, prvního července jsme otvírali. Největší obava, tedy jestli seženu personál, byla zažehnána – měla jsem sice nepočtený, ale skvělý tým. Sahráli jsme se poměrně rychle během několika dní příprav, kdy jsem také dovybavila kuchyň, našla a kontaktovala všechny naše dodavatele, dala dohromady několik playlistů a nechala udělat spoustu fotek. Tyhle zdánlivě zbytečnosti se

ukázaly jako zásadní: z fotek žijeme doteď a playlisty se starají o atmosféru. Details se nevyplácí podceňovat. I proto si každý týden udělám čas na to, abych uvila kytičky do vázy

na baru. Je to důležité pro mě a tím pádem i pro Topinku, Details jsou stejně důležité jako ty nejzásadnější věci. Třeba koncept podniku. O řadě restaurací se už dnes

nemluví jako o restauracích, ale jako o konceptech. Pokud nějaký koncept mají. Může to působit úsměvně, ale je to podstatná věc: chtěla jsem podnik, který bude v mých očích dávat smysl, ve kterém se budu cítit dobře a budou se v něm cítit dobře i hosté. Měla jsem štěstí, že mi spadl do klína už hotový podnik, zařízený tak, jak bych si to já sama přála – na krumlovské antikové poměry velmi moderně a zároveň útulně. Čím tenhle prostor naplnit, jsem vymyslela poměrně rychle, protože jsem měla velkou zásobárnu už vyzkoušených nápadů; stačilo je dobře poskládat a zkombinovat.

V podniku, který nese jméno Topinka, děláme překvapivě topinky, třeba s marinovaným lososem nebo s kachními rilletes, sáhla jsem po receptech, které mám léty prověřené a mí hosté na ně vždy dobře reagovali. A taky vím, že je zvládnou připravit v nepřilíš prostorné kuchyni. A vždy až odpoledne. Dopoledne patří vydatným snídaním, protože snídaně jsou mé nejoblíbenější jídlo dne a skutečně dělají den. A když jste na výletě v Krumlově, chcete začít den fajn snídaní. A odpoledne zajít na něco menšího, na sklenku dobrého vína a topinku nebo na kávu a zákusek. Projdete městem, zastavíte se v několika podnicích, ochutnáte to či ono. Přišlo mi to jako logická úvaha.

A NĚJAKÉ NORMÁLNÍ JÍDLO MÁTE?

Během léta jsem pak nacvičovala co nejstručnější a nejslušnější odpověď

Darujte nejlepší sport

Dárkový poukaz O₂ TV Sport Plus na 6 měsíců s nejlepším sportovním programem potěší každého fanouška!

Více na o2.cz/darek

O₂ TV Sport Plus
1 399 Kč
-1 794 Kč

FORTUNA:LIGA

UEFA
CHAMPIONS LEAGUE

O₂ TV dárkový poukaz se službou O₂ TV Sport Plus na 182 dnů za 1 399 Kč lze aktivovat do 31. 1. 2023. Podmínky pro jeho využití najdete na www.o2tv.cz.

xxxxx

na dotazy „A nějaké normální jídlo máte?“ a „Vy nemáte pivo?“. Nemáme ani pivo, ani „normální jídlo“, to mají ve většině ostatních podniků. Neměla jsem touhu se odlišit za každou cenu, jen mi nedávalo smysl otvírat totéž, co už tu v mnoha podobách existuje. Naštěstí se našlo dost hostů, kteří můj záměr pochopili a uměli si ho užít. Nicméně jsem musela přijmout fakt, že dělám neturistický podnik v turistickém městě. Záleží mi na tom, aby hosté měli důvod se k nám vracet. To se od turistů, kteří často jen Krumlovem projíždějí, dá jen těžko očekávat. I přesto se některí vrací a to je ta největší radost. Té radosti potřebujete hodně, jednoho nenaloženého, protivného či nespokojeného hosta vám musí vyvážit minimálně dvacítkou těch spokojených.

Hosté a komunikace s nimi jsou pro mě zatím ta nejnáročnější disciplína. Sama jsem jako host sice náročná, ale vlastně vzorná, dokážu být empatická, vnímat, v jakém podniku zrovna jsem, co mi tu nabízejí, a nedomáhat se něčeho, co není v jejich silách či možnostech. Jenže spousta hostů přichází do restaurací se svými očekáváními a chce je ukojit stůj co stůj. Tohle je tanec mezi vejci, v čem vyhovět a kdy si uhájit své. Pořád se to učím a rozhodně jsem na to nebyla připravená.

DAŇ ZA ATRAKTIVNÍ LOKALITU

Bála jsem se toho, jestli zvládnou fyzickou dřinu v kuchyni, jestli seženu kvalitní dodavatele, jestli si to celé správně spočítám, jestli budu mít personál, jestli k nám vůbec někdo

přijde, a když přijde, jestli jich nebude tolik, že nebudeme stíhat... Na seznamu mých obav ovšem nefigurovaly desítky nebo spíš stovky zvědavců, kteří bez pozdravu vstupují dovnitř, projdou Topinkou na balkon, vyfotí se tam a zase odkráčí pryč. S tímhle zvláštním fenoménem jsem se snažila sžít celou letní sezonu, recept ani odpověď jsem zatím nenašla, ale beru to jako daň za atraktivní lokalitu v atraktivním městě, takové krumlovské specifikum.

Ostatně nejčastější věta, kterou tu od místních slyším, zní „Krumlov je náročná disciplína“. Je to tak. A i když si na začátku myslíte, že víte, tak nevíte. A často nevídí ani ti, kteří mají s životem v Krumlově dlouholeté zkušenosti. Covid zatřásl se stereotypy, na něž se dalo spoléhat. Letos

se dalo jen stěží odhadovat, proč se během jedné prázdninové střeďy Krumlov zaplní lačnými turisty a tu příští už ne, přestože je stejné počasí a nic neobvyklého se neděje. A jen těžko odhadujete, jestli příště vsadit spíš na čtvrtek, nebo na úterý – pravidelnost neexistuje. Jediné pravidlo, na něž se dá v Krumlově spolehnout, je to, že žádná pravidla nefungují. Krumlov je jako tajemná Laputa plující mezi oblaky, kterou představoval ve filmu Pavla Juráčka *Případ pro začínajícího kata*. Je to nádherné a naprosto nevyzpytatelné místo, živý organismus, který se snaží vzdorovat a chce si žít po svém, navzdory všemu a všem. A vy jen doufáte, že vás při všech svých rozmarech přijme.

ŽIVOT MEZI EXTRÉMY

Následující zjištění patří k těm nejobjevnějším. Život v krumlovské Topince osciluje mezi neustálými extrémy – buď moc, nebo nic. Něco „normálního“ někde „mezi“ neexistuje. To, že člověk vydrží strašně moc, a i když má pocit, že už nemůže, zvládne toho ještě dost, se dalo předpokládat. Podobně jako fakt, že štěstí začátečníka netrvá věčně. Po třech měsících se mi rozpadl tým. Jedna kolegyně odjela studovat do zahraničí, druhá dala přednost ambicióznějšímu podniku. To je holt v gastru běžná realita. Co zatím drží, je vztah, přestože mě spousta zkušených varovala, že otevřít si s partnerem podnik je začátek konce. Pevně věřím, že existují výjimky a že my jsme jednou z nich. Jinou možnost ani nemám. Věřím partnerovi i celému projektu, věřím, že navzdory všem přešlapům jdeme správným směrem.

Rychlého výsledku se tu nedočkáte, gastro je běh na delší trať. Na jedné nebo spíš dvou třech sezonách se učíte, zkoušíte a doufáte, že postupně vyčtáte mouchy, doladíte, co neladilo, naučíte se předvídat a nejen věštit z křišťálové koule. Jistě je, že tuhle práci musíte milovat, ať už jde o nekonečné hodiny u plotny, shánění brigádníků, řešení rozbité myčky, vyrábění postů na Instagram nebo nekonečné papírování kvůli DPH... a často tohle všechno najednou. Já to dělám, protože mi to dává smysl, tvořím něco, co dělá lidem radost. Není to lék na rakovinu, ale v dnešním vcelku nelibostném světě mi chvíle radosti s dobrým jídlem nepříjde málo. A ano, bylo by fajn, kdyby ta radost ekonomicky dávala smysl. I to vypadá nadějně. Ačkoli zima bude zlá, jak říká Milan z krumlovské hospody Cikánská jížba. Takže v Topince na objednávku pečeme cukroví. Víme totiž, že jeden vanilkový rohlíček toho může hodně vyřešit.

BROKIS®

PRISMA
design: Lucie Koldová
photo: Martin Chum
www.brokis.cz

MICROSOFT PŘEDSTAVUJE NOVÉ PRODUKTY ŘADY SURFACE

NOVÉ PRODUKTY ŘADY
SURFACE SNOUBÍ NEJNOVĚJŠÍ
TECHNOLOGIE, INOVATIVNÍ ŘEŠENÍ,
LEPŠÍ VÝKON I ELEGANTNÍ
DESIGN: SURFACE LAPTOP 5,
TABLET SURFACE PRO 9.

Microsoft představuje své novinky a vizi budoucnosti počítačů se systémem Windows, která se ponese v duchu propojení počítače s cloudem a využití inovativních technologií umělé inteligence, které uživatelům zprostředkují zcela nové zážitky. Už celé desetiletí jejich zařízení z řady Surface přicházejí s inovativními řešeními a jsou spojením toho nejlepšího od společnosti Microsoft v jednom zařízení.

SURFACE LAPTOP 5 O POLOVINU LEPŠÍ VÝKON, NOVÉ FUNKCE I PERFEKTNÍ OBRAZ A ZVUK

Pozici nejoblíbenějšího zařízení v produktové řadě Surface si před sedmi lety získal ihned po uvedení prvního modelu na trh. Surface Laptop 5 je propracovaný do posledního detailu a k dispozici v černé a platinové barvě. Nabízí kvalitní zpracování, pohodlí a možnosti, díky nimž se uživatelé mohou rovnou pustit do práce. Počínaje snadným otevřením notebooku a rychlým přihlášením pomocí funkce Windows Hello přes dotykovou obrazovku a přesný touchpad až po dokonalou klávesnici.

Surface Laptop 5 je vybaven baterií s celodenní výdrží¹ a nově nabízí rozhraní Thunderbolt™4. Díky nejnovější platformě Intel® Evo™ je také o více než 50% výkonnější než jeho předchůdce.

Charakteristický displej PixelSense s poměrem stran 3:2 je k dispozici ve velikosti 13,5" nebo 15", přičemž obě varianty jsou vybaveny technologií Dolby Vision IQ, která zaručí nejlepší možný obraz. O skvělé prostorové zpracování zvuku se zase postará Dolby Atmos 3D².

SURFACE PRO 9

Uvedením Surface Pro na trh se zrodila zcela nová kategorie a myšlenka, která inspirovala celé odvětví – kombinace výkonného notebooku, všestranného tabletu a bloku či skicáře. Surface Pro 9 je výsledkem dalšího zdokonalování tohoto produktu a opět zvyšuje laťku.

Surface Pro 9 nabízí špičkové zpracování s tělem z vysoce kvalitního hliníku. Na jedné straně zařízení se nachází ikonický vestavěný stojánek, z druhé strany 13" displej PixelSense. Bezrámečkový displej Surface Pro 9 má obnovovací frekvenci 120 Hz a až

ohromující barevný rozsah, díky němuž barevné příběhy na obrazovce doslova ožívají. Má HD kameru, reproduktory Omnisonic, směrové mikrofony a speciální čip G6, který posouvá digitální psaní a kreslení na novou úroveň.

Vedle svého ikonického zevnějšku vyniká i svým výkonem díky procesoru Intel® Core 12. generace postavené na platformě Intel® Evo™4 s rozhraním Thunderbolt™ 4, baterií s celodenní výdrží a zabezpečeným jádrem.

ELEGANTNÍ DO POSLEDNÍHO DETAILU

Zařízení Surface Pro 9 je na českém trhu k dispozici v elegantních odstínech černé, platinové

a magicky zelené. Právě ta bude k dispozici exkluzivně u prodejce Alza.cz, kde v průběhu prosince bude možné získat při koupi jakéhokoli Surface Pro 9 i limitovanou edici pouzdra z pravé kůže, které vzniklo pod taktovkou design studia La Formela. Surface Pro 9 je možné doplnit také Pro Signature klávesnicí, která je k dostání v zelených a safírových odstínech.

USNADNĚNÍ KAŽDODENNÍ PRÁCE S WINDOWS 11

Microsoft se také rozhodl odstranit překážky a zajistit svým uživatelům plynulejší přístup ke všem různým platformám a zařízením, jež jsou pro ně důležité. Nově je díky integraci s iCloudem a aplikací Fotky ve Windows 11 možné získat přístup ke všem fotografiím a videím z iPhone přímo v této aplikaci. Stačí si pouze nainstalovat iCloud pro Windows z obchodu Microsoft Store.

Podobné integrace jsou jedním ze způsobů, jak systém Windows zpřístupnit více lidem a nabídnout jim skvělé zážitky na všech používaných zařízeních. Microsoft plánuje v příštím roce integrovat do Windows i zábavní platformy Apple TV a Apple Music.

¹Výdrž baterie se výrazně liší v závislosti na způsobu používání, konfiguraci sítě a funkcí, síle signálu, nastavení a dalších faktorech. Podrobné informace najdete na <https://aka.ms/SurfaceBatteryPerformance>.

Servus aneb Zimní sezóna v Rakousku

DVĚ ZIMY ŽILI MILOVNÍCI ZIMNÍCH SPORTŮ KVŮLI KORONAVIROVÉ PANDEMII V NEJISTOTĚ. LETOS BY SE MĚLY „HORY“ VRÁTIT S PLNOU PARÁDOU, A TO I PŘES VĚŠTBY VYŠŠÍCH CEN. V RAKOUSKU TAK OPĚT USLYŠÍME HLASITÝ POZDRAV *SERVUS!* PODÍVEJME SE, CO NÁS ČEKÁ V NEJVĚTŠÍM RAKOUSKÉM ZIMNÍM RÁJI SKI AMADÉ, V HORNÍCH RAKOUSKÝCH, KTERÉ LEŽÍ NA HRANICÍCH S ČESKEM, A V REGIONU ZELL AM SEE-KAPRUN VE SPOLKOVÉ ZEMI SALCBURSKO.

TEXT VILIAM BUCHERT

NOVINKY VE SKI AMADÉ

Rakouské Ski amadé je taková Paříž evropského lyžování. Ve 25 stře-discích v pěti regionech najdete 760 kilometrů sjezdovek, 270 lanovek a vleků a 260 chat a restaurací. Je to dohromady prostě obří a pestré, ale to neznamená, že zde nenarazíte i na méně známá zákoutí.

Každý se dnes ptá, kolik to bude v této sezóně stát, protože ceny energií a vůbec všeho se samozřejmě zvýšily i u našich jižních sousedů. Pokud chcete získat dobrou cenu za dobrou kvalitu, je lepší si skipas rezervovat včas a on-line (na adrese www.ski-amade.com/cs/Tickets).

Je ovšem třeba si uvědomit, že nejlepší je mít skipas pro celé Ski

amadé (www.skiamade.com). Třeba na tři dny pro dospělého stojí on-line 171,50 eura; když si svůj skipas koupíte na kase přímo na místě, zaplatíte o 30 eur víc. To jen jeden z příkladů. Od září 2022 běží nový systém, a čím dříve se rozhodnete, tím větší je šance na získání zlevněného skipasu.

Ski amadé je už léta zajímavé i tím, že každý rok nabízí novinky. Zahájení

nastávající lyžařské sezóny tak oslavovalo zprovozněním nové hlavní lanovky na Galsterberg v regionu Schladming-Dachstein. Také na Rittisbergu v témže regionu přibude kombinovaná lanová dráha.

Kromě ceny se dnes často hovoří o potřebě udržování dobrého životního prostředí. Je lyžování aktivitou, která ho nepoškozuje? Osvězte si in-

DIVERGE STR S PŘEDNÍM
A ZADNÍM FUTURE SHOCKEM.

Plynulejší je rychlejší

Technologie Future Shock odpružuje jezdce díky tlumenému a nastavitelnému odpružení. Zdvih 20 mm vpředu a 30 mm vzadu pomáhá absorbovat síly při nárazech, čímž zlepšuje vaši kontrolu a jistotu při ovládní kola. Zároveň zachovává účinnost a odezvu rámu, protože co z pohledu přenosu síly, jde stále o pevný rám a při sešlápnutí pedálu vystřelíte kupředu jako raketa. Užijte si kolo, které je efektivní, pohodlné a hlavně jej máte plně pod kontrolou. Nový Diverge je lehký, svižný a pohotově reaguje.

specialized.com

Fenomenální lyžovačka na Wurzeralm v oblasti Pyhrn-Priel v jižních Horních Rakousích. Zaveze vás sem ozubnicová dráha, nejdelší pozemní lanová dráha v Evropě.

Bazén v EurothermenResortu v termálních lázních Bad Ischl, v oblasti Solné komory

Rakouská gastronomie je fantastická. Uvidíte.

formace na on-line platformě STAY Ski amadé. Ta poskytuje řadu tipů, co můžete sami udělat pro to, aby byla vaše dovolená i v tomto směru v pohodě. Informace jsou zde rozděleny na tyto oblasti: příjezd do regionu a veřejná doprava, ubytování s ekologickou certifikací, skibusy, regionální kuchyně, nákup skipasů a zapůjčení lyží a dalšího vybavení.

Na zimní dovolenou se dnes nejezdí jenom kvůli tomu, abyste se spouštěli z kopců. Musíte i něco ochutnat. Zde jeden tip právě ve Ski amadé. V týdnu od 11. do 18. března 2023 je na programu nejchutnější vrchol sezóny, během něhož se propojí místní jídla s rakouskými víny. V oblasti najdete i nejvýše položený farmářský trh v Alpách, kde koupíte a ochutnáte sýry,

domácí pálenky, džemy nebo čaje. Vůbec nejvýše položený stánek farmářského trhu je na Kreuzkogelu ve Sportgasteinu v nadmořské výšce 2700 metrů nad mořem, což je zároveň nejvyšší bod celé oblasti Ski amadé.

Mnoho lyžařů si během skitouringu po sjezdovkách užívá pozorování okolní přírody. Ale pozor, na sjezdovkách to v plném provozu nezkoušejte, ohrozili byste tím ostatní. Pro letošní sezónu je proto připravena speciální nabídka. Ve Ski amadé bylo vyhrazeno 24 výstupových tras s možností sjezdu po upravených sjezdovkách. Tak se zamezí ničení mladých lesů a vegetace, k tomu trasy zaručují nezbytný klid, který potřebuje divoká zvěř. Jejich využití je zahrnuto v ceně skipasu či sezónní permanentky.

HORNÍ RAKOUSY NA DOSAH RUKY

Horní Rakousy (www.hornirakousko.cz) jsou spolková země ležící na jižních hranicích Česka, takže například pro obyvatele Jihočeského kraje je to takřka „domácí“ destinace. Jaké jsou hlavní důvody sem v této sezóně jet? My jsme jich našli šest:

1. Je to fakt za rohem. Dostanete se sem snadno a rychle, ať už se vydáte do rakouské části Šumavy (Böhmerwald), do hor prázdninového regionu Pyhrn-Priel, nebo do Solné komory (Salzkammergut).
2. Najdete tu parádní místa pro rodiny s dětmi; velké, moderně vybavené zóny pro začátečníky a spoustu rozpuštělých zábav na sněhu i mimo sjezdovky.

3. Je to velmi jednoduché a srozumitelné.
4. Pokud si zde na něčem dávají záležet, tak na komplexní nabídce, pohostinnosti a individuálním servisu.
5. Jde o jeden z nejlepších poměrů mezi „výkonem“ a cenou v Rakousku.
6. Když nechcete na sjezdovku, najdete tu prohrnuté zimní turistické stezky, běžecké trati s perfektně upravenou stopou a skvěle značené trasy pro výlety na sněžnicích. A hodně výletů k tomu. Například při poznávání krás města Linec nezapomeňte navštívit místní „muzeum budoucnosti“ Ars Electronica. Užijte si též relaxaci v termálních lázních regionu Vitalwelt Bad

Dovolená
v Rakousku

Kouzlo adventu

Ted' už doopravdy

#realAustria
austria.info

Kdybyste prolétali nad ledovcem Kitzsteinhorn, takovýhle byste měli rozhled

Schallerbach a krásnou adventní náladu v Ježíškově městě, Štýru. Kdo chce i pod zem, může do dolů Solné komory, kde je zimní atmosféra trochu jiná než v létě.

K tomu všemu samostatný tip na lyžování a dobré jídlo: jedte do Böhmerwaldu, na rakouskou stranu Šumavy. Lyžařské středisko Hochficht v posledních letech zaměřilo své služby na rodiny a u údolní stanice lanovky vznikl velký dětský svět. Komfortní kabinková lanovka pro deset osob vede až na vrchol Reischlberg. Nordisches Zentrum Böhmerwald je síť běžeckých tras s délkou 78 kilometrů; ideálním výchozím bodem je BöhmerWaldArena v obci Schöneben.

Pokud vám vyhládko, což se, nevím proč, na horách děje vlastně pořád, dejte si specialitu regionu Mühlviertel, což jsou Leinölerdäpfel (zapečené brambory s lněným olejem), k nimž si dospělí jistě rádi přibijí pivo. Speciální specialitu z klášterního pivovaru Schlögl.

A ještě jeden tip v regionu Pyhrn-Priel. Strmé skalnaté hřebeny pohorí Totes Gebirge a zalesněné vrchy Národního parku Kalkalpen zde tvoří jedinečnou přírodní scenérii. V hornaté krajině se pak skvěle doplňují zimní sporty s poklidnými zážitky v přírodě. Lyžařský areál Hinterstoder je dějištěm Světového poháru a na hosty čeká nová, moderní kabinková lanovka pro deset osob, vedoucí přímo na horu Höss. Ambiciózní amatérští lyžaři si mohou vyzkoušet i trať Světového poháru Hannes-Trinkl-Weltcupstrecke, dlouhou 3,5 kilome-

Takhle vyšperkované jsou během adventu chaty v oblasti Zell am See-Kaprun

Tyhle vzpomínky si musíme uchovat!

tru, s nejprudšími úseky o sklonu až 60 stupňů. Varování – nepřeceňujte se, je to skutečně jen pro velmi zdatné lyžaře!

DYCKY PŘEKVAPENÍ: ZELL AM SEE-KAPRUN
Region Zell am See-Kaprun (www.zellamsee-kaprun.com/cs) je dobře známý i v Česku, protože zimní se-

„NA ZIMNÍ DOVOLENOU NEJEZDÍ JEN SPORTOVNĚ ZAMĚŘENÍ LIDÉ, ALE I ROMANTICI.“

zóna zde díky ledovcovému lyžařskému areálu začíná brzy na podzim a končí až s příchodem léta. Perfektně upravené sjezdovky na Kitzsteinhornu a Schmittenhöhe, vynikající snowparky, dobré gurmetské podniky... Pokud si to chcete užít všechno, doporučujeme Ski AL-PIN CARD, na kterou můžete jezdit na 408 kilometrech sjezdovek.

Lyžařský areál Schmittenhöhe se pyšní rozmanitými sjezdovkami i nádhernými panoramatickými výhledy na jezero Zeller See a na více než třicet tisícových vrcholů Vysokých Taur. Je zde jedna z nejdelších a nejpozoruhodnějších sjezdovek na světě, černá sjezdovka Trass s převýšením přes 1000 metrů a sklonem až 70 stupňů. Středisko Kitzsteinhorn je nejen jedinou ledovcovou lyžařskou oblastí v Salcbursku, ale také celoroční vysokohorskou destinací. Na vrchol Top of Salzburg v nadmořské výšce 3029 metrů se dostanete přímo z centra Kaprunu lanovkou 3K K-connection.

Na Schmittenhöhe si také můžete užít severské potěšení z vysokohorského běhu na lyžích s úchvatnými výhledy; bruslařská stezka kolem jezera Plettsaukopfsee začíná u horní stanice lanovky CityXpress. Pro ty, kteří si chtějí udělat kolečko i večer, jsou připraveny tři noční trasy. Já ovšem dávám po celodenní aktivitě přednost dobré večeři...

Na zimní dovolenou nejezdí jen sportovně zaměřených lidí, ale i romantici. Pro ně je předvánoční období v Zell am See-Kaprun ideální. Pečlivě vyzdobené chaty – místní jsou hračkou – v období adventu nabízejí posezení během procházek po městě. Ručně vyrobené dřevěné hračky, svažené víno, čerstvě upečené vánoční cukroví, pražené mandle i domácí pletené výrobky, to všechno zde najdete. V samotném Kaprunu je hezká atmosféra na farním vánočním trhu v Kirchbichlu 25. a 26. listopadu a na hvězdném vánočním trhu na hradě Kaprun 10. a 11. prosince.

Jednoduše: problém při popisování zimních radovánek v Rakousku je jediný. Totiž že je jich několikrát víc, než se vejde na vyhrazený prostor časopisu.

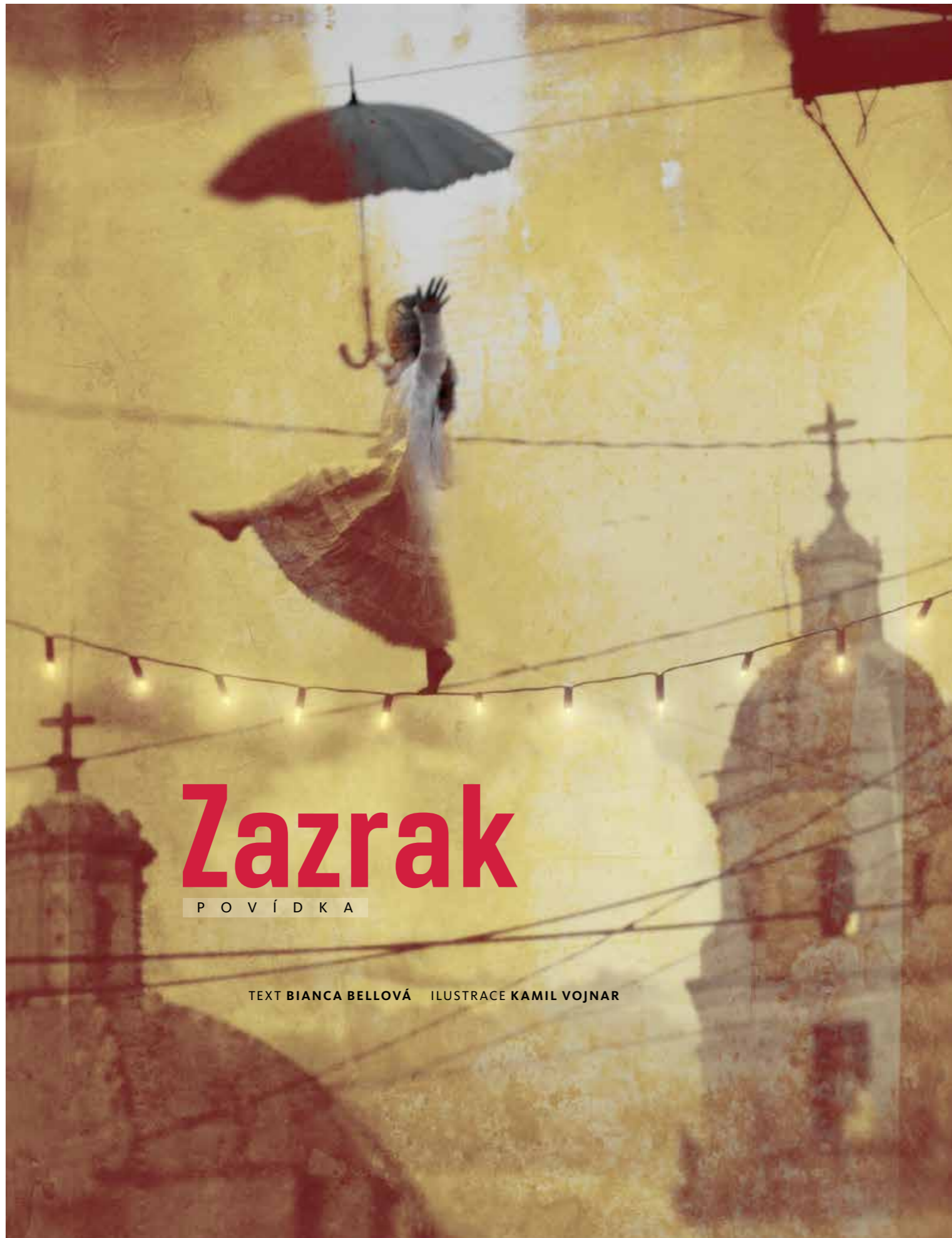
Briliantové překvapení pro výjimečné ženy

DANFIL

www.danfil.cz

Lomová 704, 46312 Liberec 25 | Pondělí až pátek 8:00 - 16:30 | +420 485 110 116 | info@danfil.cz

Zazrak

POVÍDKA

TEXT BIANCA BELLOVÁ ILLUSTRACE KAMIL VOJNAR

„NA OBCI JE MARAS,“ pravil tata suše, „ale pro jednu nam zrobili zabavu.“ Bylo poznat, že je na svou obec pyšný, ostatně dělalo tam pár chlapů z jeho bývalé partyje. Mama se mračila, pravila, že to bude zase nějaká plotovina, ale stejně jsme poznali, že se na to těší, podle toho, jak se dlouho převlíkala a kroutila před zrcadlem, které měla na vnitřku dveří staré vrzavé skříně, a že si dokonce namalovala pusku. Nás děti přinutila umýt si krky a zkontrolovala nám nehty, jestli nám za nima nerostu kobzole. Martinka fňukala, že se jí nikam nechce a že ju bolí nohy a jestli aspoň bude ohňostroj. Tata pravil, že ohňostroj je každý rok na silvestra, ale kouzelník jednou za osmdesát let. A že jeho taky škrtí ten naškrobený limec u košile a nestuka.

Mně se nechtělo vůbec, nestála jsem o to, aby mě někdo viděl s rodiči – a že tam bude cele město. První chlap ležel na zádech na trávě asi dvacet metrů od baráku a hlasitě chrápal.

„Není to Jozek?“ pravila mama. „Le, spodňaky mu koukají!“

„Ba, narvany jak kryka,“ pravil tata a jemně do něj šťouchl špičkou boty. Chlap se ani nehnul. Mama vzdychla, ale neříkala už nic. Než jsme došli na náměstí, viděli jsme cestou ležet další tři.

„Tož ty oslavy brzy začaly,“ neodpustila si mama. Tata nic neříkal, pravou ruku za zády, nosil ji tak od té doby, co mu na šachtě vozík uskřípl čtyři prsty, ani jí od té doby nikomu nepodařilo, leda když se napil, to pak tou zmrzačenou rukou hrál v hospodě na piano a chlapi mu posílali panáky.

Před radnicí už stálo celé město shromážděné, chlapi i baby vyšňoření, děcka ve svátečním. Už se smrákalo. Chlapi si u stánku kupovali pivo do kelímku a jejich ženy napomínaly děcka, co příliš hlasitě křičela. Před osmou se k mikrofonu na pódiu přišoural starosta Petřek. Udělalo se takové ticho, že bylo slyšet, jak mu vržou boty. Petřek si odkašlal a několikrát zaťukal do mikrofonu, až nám z toho v uších zazvonilo.

„To je taky mamrd,“ pravil tata a oťel si čelo kapesníkem. Byl zpocený jako všichni, bylo dusno, ale naštěstí se začal zvedat vítr. I starostovi tekly po obličejí čůrky potu.

„Tak občane,“ pravil starosta a udělal dramatickou pauzu. Rozhlížel se po občanech a pravou ruku si při tom držel na srdci.

„Co je mu?“ šťouchla mama do taty loktem. „Nemá infarkt, nebo jestli ho šlak netrefil?“

Starosta se zhluboka nadechl a pokračoval: „Občane! Jak víte, naše město slaví letos slavně výročí. Není to jen tak nějaké výročí, je to výročí kulaté. Tož jsme tady s radou dali paly dohromady, jak to nejlépe oslavit. Vy víte, že my myslíme hlavně na lidi, aby se jim tu dobře žilo a byli tu jako doma.“

V reproduktorech hlasitě zarachtalo, jak se do mikrofonu opřel poryv větru.

„Měli jsme tu různé návrhy – berani zapasy, provazochodkyňu bo bublifuk s bublinami, do kterých se celý chlopec vejde. Ale protože je to významné výročí, chtěli jsme něco opravdu speciálního, co žádné jiné město nemá a ani mít nemůže. Občane, nebudu vám lhat, levně to nebylo, ale chtěli jsme, aby si to i vaše děcka na celý život zapamatovala. Až budou vaše děcka na smrtelných lužkách, aby si k sobě všechny svoje blízké zavolala a vyprávěla jim o tom, co se tady dneska odehráje. Občane,“ řekl s náhlou vážností a vztýčenou pravíčkou ukázal vzhůru k radniční věži. Na nasvíceném ochozu stála za bezpečnostním pletivem černě oblečená postava a vehementně nám smrtelníkům dole mávala.

„Pozvali jsme si zahraničního umělce, totiž iluzionistu. A ten vám předvede, co ještě nikdo nikdy neviděl. Nechá zmizet tady naši radniční věž i s hodinami!“

Starosta Petřek se odmlčel, aby svá slova nechal zapůsobit. Na náměstí pod věží se rozhostilo ticho, že by bylo slyšet špendlík spadnout, jen vítr bouchal s dráty na vlajkovém stožáru.

„Pry zahraniční,“ zašeptal hodně nahlas můj spolužák Jiřík Žiga, „dyť je to Maďar!“

Několik hlav se na něj obrátilo a udělalo „pšt!“.

„Migej dodom,“ zasyčela na něj paní Žigová, ale on na ni udělal smutné oči, jakož že už bude hodný, a nikam nemigal.

„Občane, prosím potlesk pro pana maga Lancrediho!“

Spisovatelka a překladatelka **BIANCA BELLOVÁ**, jedna z nejoblíbenějších tuzemských prozaiček, literárně debutovala roku 2009 *Sentimentálním románem*. Je mj. autorkou *dystopického Jezera* (Kniha roku Magnesia Litera 2017, Cena EU za literaturu, Studentská cena Česká kniha), loni vydala kritikou chválené povídky v souboru *Tyhle fragmenty*. Po románu *Mona* (2019;

oceněn Cenou Česká kniha) letos podstoupila od tradičního románu novelou *Ostrov*, v níž se dva věru nehrdinští hrdinové, kupec Izar a kněžna Núrit, předhánějí ve vyprávění příběhů starých jako svět. Pro *Reflex* letos v září napsala audiopovídku *Neztrácejte viru v chov!* a nyní tuto speciální sváteční povídku naznačující, v jakých iluzích dnes žijeme.

Zatímco občané tleskali, kouzelník na věži se ukláněl a mával. Pak světlo na ochozu zhaslo, zůstaly svítit jen věžní hodiny. Už byla skoro tma a mágova silueta proti večernímu nebi byla těžko rozeznatelná. Spolu s nějakým dalším mužem, zřejmě asistentem, začali rychle sundávat ochranné pletivo. Pak na jedinou zmizela levá půlka věžních hodin a náměstím to zahučelo. Pak druhá půlka. I Martinka se na chvíli přestala vztekat a zůstala stát s hubou dokořán.

Postupně mizely všechny čtyři stěny věže, na kterých se ještě před chvílí odráželo světlo pouličních lamp. Naše mama si dala ruce v bok a pochybovačně se zamračila.

Pak fouklo. Znovu se objevila pravá část věžních hodin a po ní i levá. Jak vítr sílil, začal odkrývat další a další výšece z již zmizelé věže a pleskat dlouhými pruhy černého sukna o zdivo.

„Je to Maďar a jmenuje se Lajos,“ vykřikl Jiřík Žiga a v davu to temně zahučelo. Všichni pohlédli na ochoz. Po kouzelníku Lancredim ani stopy. Bleskurychle pochopil, že situaci nezachrání, a nejspíš už ujížděl k Uhrám. Metry černé látky se zmítaly ve vzduchu jako vlasy nějaké dračí princezny a hlasitě práskaly jako šlehání biče.

Občané nehnutě hleděli k věži.

„Tož ještě něco bude, ne?“ pravil někdo. „To přece není cele?“

Nikdo neodcházel, lidé setrvali na svých místech, odmítali uvěřit, že by někdo na významné výročí vymyslel takovou chujovinu. Zpoza pódia se někdo tiše přikradl, aby uklidil mikrofon. Vítr zesílil.

„A ohňostroj nebude?“ fňukla Martinka.

„Tož nebude, děvcho,“ pravil tata a zapálil si. „Ani drobnoky nezbyly, na ohňostroj ani na malinovku, všechny penízky se vydaly na Maďara,“ zasmál se hořce.

„Tož zbabrali to jako vždycky,“ povzddechla si naše mama bez stínu výčitky či překvapení. „Tož půjdeme dodom?“ zeptala se. Tata nevěřivě vrtěl hlavou. Mama se ho jemně dotkla na předloktí a kývla hlavou směrem k domovu.

Někteří v té větrné noci stáli na náměstí až do rána, protože čekali, že přece ještě něco bude. Ale nebylo. Jediné, co té noci v městě zmizelo, byl Maďar s miliónem z městské pokladny. Těch dvě stě třicet metrů černého plátna ještě leží v radničním skladu; používá se pokaždé, když někdo významný umře.

Když jsme šli dodom, měli jsme siluety havířů, kteří na trávníku stále snili svůj hluboký sen.

▼ INZERCE

enjoy leather

15% sleva
na produkty
v kůži

— pouze do 30. listopadu

OBJEVTE Kendo na natuzzi.cz

NATUZZI ITALIA
V Jámě 3, Praha 1
Rohanské nábřeží 25, Praha 8
IBC, Příkop 4, Brno centrum
SOHO IC, Svratecká 989, Modřice

**NATUZZI
ITALIA**

**DVOJICE
DETEKTIVŮ SE
SNAŽÍ ZASTAVIT
SÉRIOVÉHO VRAHA
V BESTSELLERU
SKANDINÁVSKÉ
HVĚZDY ŽÁNRU
KRIMI THRILLER**

Nový Pavouk Larse Keplera

DOMA VE ŠVÉDSKU JSOU NEJPRODÁVANĚJŠÍMI SPISOVATELI DESETILETÍ, PO SVĚTĚ KOLUJE PŘES PATNÁCT MILIÓŇŮ JEJICH KNÍŽEK VE VÍCE NEŽ ČTYŘICETI JAZYCÍCH. ALEXANDRA COELHO AHNDORILOVÁ (56) A ALEXANDER AHNDORIL (55), ALIAS LARS KEPLER, JSOU MOMENTÁLNĚ NEJÚSPĚŠNĚJŠÍ SVĚTOVOU DVOJICÍ PÍŠÍCÍ SPOLEČNĚ KNIHY, KONKRÉTNĚ DETEKTIVKY, PŘESNĚJI TY S VYŠETŘOVATELEM JOONOU LINNOU. A PRÁVĚ PŘED MĚSÍCEM VYŠEL ČESKY PAVOUK, PO PŘEDLOŇSKÉM ZRCADLOVÉM MUŽI DALŠÍ, UŽ DEVÁTÝ PŘÍPAD ŠVÉDSKÉHO KOMISAŘE FINSKÉHO PŮVODU JOONY LINNY.

TEXT KATEŘINA KADLECOVÁ

Oblíbené detektivní řady se celosvětově prodalo přes 15 milionů výtisků, v samotném Česku pak více než 600 tisíc. Z těch připadá bezmála 120 000 výtisků na *Hypnotizéra*, hned úvodní román celé série z roku 2009. Jde o příběh chlapce v bezvědomí, kterého v nemocnici na popud inspektora Joony Linny vyšetřuje hypnotizér Bark, aby se pokusil zjistit, kdo ubodal zbytek pacientovy rodiny.

JEDEN HLAS, JEDEN TÓN, JEDEN STYL

Napínavé, zručně napsané drama v atraktivním prostředí švédské metropole se zajímavě zpracovanou psychologickou i etickou stránkou věci a s věrohodnými dialogy tehdy do švédského nakladatelství Albert Bonniers poslal pseudonymní autor Lars Kepler. Až bulvární novináři odhalili, že se za čím dál cennější autorskou značkou skrývají manželé, kteří spolu jsou už od roku 1992 – a píš

tedy jako jeden muž (a jedna žena). „Opravdu děláme všechno spolu,“ tvrdila při rozhovoru pro *Reflex* právě před dvěma lety Alexandra Ahndorilová, která dříve vedle psaní románů pracovala jako divadelní herečka. „Bylo by divné, kdyby jel k nějakému rozhovoru s psychologem jen jeden z nás a ten druhý mu pak musel poznatky zprostředkovat. Lars Kepler musí být jeden hlas, jeden tón, jeden styl. Při finálním čtení si skutečně nejsem jistá, kdo z nás napsal co,“ konstatovala po mých otázkách, jak to funguje – zda třeba jeden píše dialogy a druhý určuje příběhovou linii.

HROZBA BÍLÝCH NÁBOJNIC

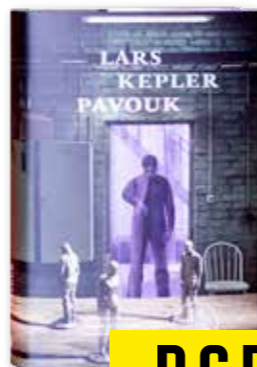
Podle překladatelky Karolíny Kloučkové patří více než pětisetstránkový *Pavouk* k tomu nejlepšímu, co série svým čtenářům nabízí a čím je láká, aby se do světa brutálních zločinů vraceli. „Je to Lars Kepler v nejlepší kondici. I takovým mistrům thrilleru, jako je manželské duo tvořící pod

tímto pseudonymem, se může stát, že ne všechny knihy série jsou stejně vydařené. Pokud však někdy zakolísali, s *Pavoukem* laťku vrátili zase pěkně vysoko.“

Hlavním motivem románu jsou bílé nábojnice. Výhrůžnou pohlednici se zmínkou o devíti takových kulkách dostala Saga Bauerová, další z hlavních postav série, už před třemi lety, přičemž jedna z kulek tehdy měla být určena přímo pro komisaře Joonu Linnu. V dodatku stálo, že komisaře může zachránit jedině Saga. Jenže čas utíkal a žádné bílé kulky se neobjevovaly... Hned v úvodu *Pavouka* se však na starém hřbitově objeví téměř rozpuštěné tělo v gumovém pytli a jedna bílá nábojnice. Vrah zaplétá policii do své hry a dává jí šanci vše zastavit. Pokud ovšem muži zákona dokážou rychle vyřešit jeho smrtící hádanky.

Spolu s románem vyšla v nakladatelství One Hot Book audiokniha, již tradičně namluvil herec Pavel Rímský.

Ten si další setkání s Joonou Linnou pochvaloval: „Mám k němu důvěrný vztah, protože jsem načel celou Keplerovu sérii, což posluchači jistě poznají. Při čtení se snažím střídat napjaté chvíle s těmi uvolněnějšími a čerpám i ze svých vlastních zážitků. I když zkušenost s tím, že by mě někdo vraždil, bohudíky nemám,“ oddechne si nad „oddechovkou“, u které napjatý čtenář zapomíná dýchat.

RGB

eggersmann - walnut veneer, fenix nano.

**BRANNÉ CVIČENÍ S PLÁTNEM A BARVIČKAMI
UDĚLÁ MALÍŘE SNAD Z KAŽDÉHO**

Namaluj mi hrušku

ŠTĚTEC JSEM NAPOSLEDY DRŽELA V RUCI PŘED VÍCE NEŽ ČTVRT STOLETÍM. JSEM ZBRKLÁ, NEPEČLIVÁ A POSLEDNÍCH DVACET LET UPŘÍMNĚ NESNÁŠÍM RUČNÍ PRÁCE. PŘESTO MÁM PŘED SEBOU IMPROVIZOVANOU PALETU NA JEDNO POUŽITÍ A MALUJU ASI NEJTĚŽŠÍ MOTIV, CO JSEM SI ZE ČTYŘICETI DOSTUPNÝCH PŘEDLOH MOHLA VYBRAT. JE PÁTEK VEČER, SEDÍ NÁS TU DVACET A NA VLASTNÍ KŮŽI, PŘESNĚJI NA VLASTNÍ PLÁTNO, ZAŽÍVÁME PŘEROD Z OBYČEJNÝCH SMRTELNÍKŮ V UMĚLCE. NEBO MINIMÁLNĚ KOPISTY.

TEXT KATEŘINA KADLECOVÁ FOTO POLINA ZELENINA

Zážitek je prý ten nejlepší dárek, vždyť už jsme si po letech konjunktury nasýlili hmotných statků dost. Zato vzpomínky, ty nám nikdo nevezme. I proto na vás po zadání sousloví „zážitkový dárek“ do Googlu vyletí desítky webů specializujících se na ten pravý prezent právě pro ženu středního věku, spíše dobrodružné povahy, momentálně bez volného času a energie, ovšem se spoustou dětí, které si dáreček chtějí vychutnat s maminkou.

BAREV JEN ŠEST – A ZAČNÍ POZADÍM

Nevím, zda jsou zážitkové večery malování ArtMoment v nabídce některého z těch webových skladišť nápadů. Spíš ne. Zprávy o projektu se nesou především ústní poštou a taky díky strategickému zvaní influencerů z Instagramu, které akce v drtivě většině nadchla.

Přítom je to tak prostinké. Prostřednictvím webového formuláře se objednáte na jeden z malovacích večerů v Praze, Plzni a nově taky v Brně

a Ostravě. Konají se v noční restauracích i v těch obvyklejších, jako je náš holešovický Vnitroblok, kde s jednáctiletou dcerou právě sedíme, loket na lokti, plátno vedle plátna. Před plátnem o rozměru 40x50 cm čtvrtka pohlednicového formátu a na ní obrázek, který jsme si vybraly k namalování z předloženého balíčku zhruba čtyřiceti. Nejčastěji se prý maluje pestrobarevný Buddha a „kuchyňská“ avokáda, mně ovšem instruktorka Kačka, která dostala na starost šestici u našeho stolu, doporučila něco jiného: „Pokud chcete fakt výzvu, zkuste ty tři ženské postavy.“ Dceři soupla podpultovku, balíček kartiček s „dětskými“ motivy. Účastníkům mladším dvanácti let zpravidla není tohle rendez-vous s výtvarnem doporučováno – mohli by se ve srovnání s dospěláckými výkony kolem cítit frustrovaní a někteří také neudrží pozornost po celé tři hodiny. Naše šestačka si ovšem akci vyprosila a já jsem vlastně jen garde.

Vybrala si papouška. „Barev potřebuješ jen šest,“ říká mi Kačka, která se se všemi domluvila

na tykání, „namicháš si je pak sama. A začni pozadím. Podívej se, jak jsou na předloze vedené tahy štětcem, volně a zakulaceně, šikmo dolů.“ Pa-třím tu mezi nejstarší, ovšem, jak mě upozorňuje dcera, netuším, kolik je tamhle tomu bišonkovi, když se psí roky přepočítají na lidské. Psík patří jedné z dvou přítomných partnerských dvojic. Samotní muži prý chodí na malování spíš do speciálního „pán-ského“ večera, kde se místo welcome prosecca (nebo mnoha jiných možných drinků) pro inspiraci vychutnává whisky.

STUDENTSKÝ START-UP

Díky aktuálním debatám o školném, ale i o životním stylu a příjmech i výdajích českých vysokoškolských studentů víme, že devět z deseti při studiu chtě nechtě pracuje (aspoň dle zájmového průzkumu agentury Ipsos). Proto nás nepřekvapí, že start-up ArtMoment založili před dvěma a půl rokem studenti podnikohospodářské fakulty pražské VŠE. Kamarádi Jaroslav Kevin Peterka a Egor Nefedov už

díky své firmě PaperTime, nabízející originální papírové skládačky pro děti i dospělé, věděli, že na trhu rukodělných zábav existují volné niky. Do party přibrali ještě další spolužačku, nadšenkyňu do designu a kvalitní grafiky Polinu Burkovou. „Právě Polina během své zahraniční stáže v Rusku zašla s maminkou na podobný večer s barvami a štětci a pak jí v Česku podobné zážitkové akce, na které by vyrazila s kamarádkami, chyběly,“ vysvětluje Jaroslav Kevin Peterka. Jenže atraktivní nápad nebylo snadné převést do reality – dva měsíce po ostrém startu přišel covid a s ním lockdowny, zákazy setkávání, zavřené restaurace. Prodeje voucherů na termíny „jednu, možná“ ani on-line kurzy nebyly to pravé. „Aktuálně to ale šlape výborně,“ pochvaluje si CEO Jaroslav s tím, že vážně nesdílí moje obavy, že právě těch 1690 korun za jeden malovací večer (přesněji též sobotní dopoledne nebo nedělní odpoledne) patří mezi položky, jejichž vynaložení si člověk v dnešní, nejisté ekonomice odpustí. Úspěchy prý akce sklízí jak

S malováním je to totiž jako s jízdou na kole nebo na lyžích; nezapomenete to ani po letech, jen vás zpočátku musí někdo roztláčit

mezi běžnými zákazníky, kteří jednoduše zabrousí na www.artmoment.cz a udělají si rezervaci, tak u firem, jež tu zejména v posledních měsících nakupují teambuildingy a zážitkové večírky pro své zaměstnance. „Do konce roku se snažíme dát do kupy veškeré firemní procesy tak, abychom mohli růst mnohem rychleji než do teď. Cílem je otevírání kursů v nových městech i v zahraničí, a tím nemyslím jen Slovensko,“ říká pětadvacetiletý Peterka, jehož tým momentálně čítá nějakých třicet hlav. „Zážitkovým malováním u nás prošlo už lehce přes tři tisíce lidí v rámci bezmála dvou set večerů. Někteří lidé se vracejí, většinou po nějaké době. Máme zákazníky, kteří k nám chodí co dva tři měsíce, pokaždé s někým jiným.“

PROSTĚ SE S TÍM NEMAŽEME

S někým jiným sem příště půjdu i já, říkám si, když se naše holčička tiše rozpláče. A to jsme teprve v momentu, kdy na plátno, které jsme si tužkou podle pravítka rozdělili na přesné čtvrtiny, překresluje tvary z předlohy, ovšem mnohonásobně zvětšené. Naštěstí její krize okamžitě pomine, neboť se jí podaří vykroužit papouškovu hlavu. Instruktorka Kačka se navíc ukáže jako velmi dobrá psycholožka. Dodá nám oběma odvalu do takové míry, že negumujeme, nepřemalováváme a s akrylovými barvami zacházíme jak doma v kuchyni s vajíčkovou pomazánkou – prostě se s tím nemažeme. S malováním je to totiž jako s jízdou na kole nebo na ly-

žích; nezapomenete to ani po letech, jen vás zpočátku musí někdo roztláčit. Kačka to má jako absolventka výtvarné školy, která si dodělává pedáček, pracuje s dětmi a v ArtMomentu je od jeho zrodu jakožto školitelka dalšího více než tuctu asistentek, v malíku. Ani další dvě lektorky, Adéla s Karlou, která žila deset let v Paříži a studovala herectví, chválou nešetří. Jsou to vlastně jediné hlasy, které kromě nevstíravé hudby na pozadí slyšíme. Takovouhle atmosféru by si, myslím, přály mít ve třídách učitelky po zadání tématu slohové práce: naprosté soustředění, tvůrčí vzepětí, jazyčky vyplazené, kukadla vytržštěná. A všem nám to vydrží skoro do konce.

Hotovo už po dvou hodinách máme jen my dvě s malou, nedbal-

ky, přelétavky. Procházíme tak za zády ostatních umělkyní a dcera je ve svém žilvu, s vlastním dílem je spokojená a taky ostatní dovede náležitě ocenit. „Mami, to je hustý,“ šeptá s rozzářenými očima u malby ikonické retrodávky od Volkswagenu (jasně, patří jednomu z dua zúčastněných páňů). Při závěrečném společném focení a na odchodu s dárkovými taškami s hotovými obrazy se pak samy dočkáme komplimentů od ostatních účastníků kursu, což věru přispěje k momentu katarze a naplnění.

Přítom taková blbost, co, vzpomenu si mimoděk na hlášku Simony Stašové z *Pelíšků*. A lehce zazávidím třem studentům VŠE jejich parádní podnikatelský záměr.

INZERCE

generální partner **ERSTE** Premier hlavní partner **OK HOLDING** generální mediální partner **Česká televize**

Hledáte inspiraci pro dárky pod stromeček?

Soustředme se na zážitky: přečtěme si dobrou knihu, uvařme večeři podle nových kuchařek autorů zvučných jmen, zaspoutujeme si – a budme u toho šťastní a veselí. A stylův, jak jinak.

POD STROMEČKEM DOBRODRUŽSTVÍ

Pánská taška **Makey** na notebook bude vaším věrným společníkem na cestě do práce i na schůzku. Prostorná kapsa pojme notebook i nezbytné dokumenty. Kromě bytelných uch má odnímatelný popruh a byla vyrobena z koží kůže za férových podmínek v rodinné dílně v Indii. Cena: 2790 Kč. www.bagind.cz

VÍKENDOVÉ LYŽOVÁNÍ NA LIPNĚ

Je čas řešit, kam vyrazíte lyžovat. S menšími dětmi samozřejmě zvažujete nejen délku cesty, ale i bezpečí a kvalitu sjezdovek a dostupnost potřebných služeb. **Skiareál Lipno** z takového vážení vychází jako jednoznačný vítěz. Nabízí kilometry perfektně upravených sjezdovek, bezpečný nástup na lanovky, lyžařskou školu, snow park, čtyřhvězdičkový hotel přímo u sjezdovky i skvělou gastronomii a půjčovnu lyžařského vybavení. **K tomu je letos ve Skiareálu Lipno rodinné víkendové lyžování o 20% levnější.** www.lipno.info

ADVENTNÍ POHÁDKY HLEDAJÍ RADOST A ŠTĚSTÍ

Známý publicista a spisovatel **Rostislav Křivánek**, jež děti znají nejen díky *Uspávací kámk skřítky Zamhouřílka*, *Zemi strašidel* nebo jeho pravidelné účasti na knihovních *Nocích s Andersenem*, právě vydal novou dětskou knížku, určenou speciálně pro nadcházející adventní období. Vysvětluje se zde, proč zdobíme adventní věnec z chvojí právě čtyřmi svíčkami a každou neděli jednu zapalujeme, ožívá tu betlém, plní se přání, snašejí se dárečky a kouzla a čáry zase mají nad lidmi moc. **Desatero adventních pohádek** s ilustracemi Petra Herolda vyšlo u nakladatelství CPress.

ROZSVÍTE SI MUFFINS

Nadčasová kolekce **Muffins** představuje mimořádný světelný zážitek. Od svého debutu na trhu získala ikonický status a stala se symbolem značky BROKIS. Vznešenost designu spočívá v mistrovské kombinaci jemně tvarovaného skla a masivního dřeva. K oslavě deseti let od představení **Muffins** byla v roce 2020 vytvořena speciální, jubilejní edice kombinující mramor s různými barvami skla. Design: Lucie Koldová, Dan Yeffet. **Cena: 21 874 Kč bez DPH**

SKIAREÁL KLÍNOVEC

Další sezóna v **největším lyžařsky propojeném areálu v ČR** je před námi a těšíme se, že ji budeme zahajovat zásadní novinkou: otevřením nejdelší modré sjezdovky u nás. Nová klínovecká sjezdovka má téměř 3,5 kilometru; zpřístupní začátečníkům i rodinám s dětmi jižní svah Klínovce do Jáchymova a nabídne kromě pohodlného svezení na vyhřívaných sedadlech i krásné výhledy do Krušných hor. Celkem si u nás užijete 31 km sjezdovek všech obtížností. Na vrchol Klínovce vás vyveze jedna z pěti lanovek, z nichž tři mají oranžovou krycí bublinu, která vás ochrání při jakémkoliv počasí. Více informací o zahájení sezóny a podrobnostech provozu se dozvíte na klinovec.cz. Do 15. prosince pak na e-shopu (eshop.klinovec.cz) probíhá slevová akce na předprodej sezónních skipasů.

DÁREK PRO VAŠEHO MUŽE

Vybíráte vánoční dárek pro svého partnera? Máme pro vás balíček určený speciálně mužům, pro které je péče o pokožku stejně důležitá jako pro ženy. Celá řada pro muže je obohacena pečlivě vybranými esenciálními oleji olibanum, myrha, geranium bourbon a jalovec. Váš partner vyzkouší regenerační olej na obličej, bohatý na přírodní antioxidanty a vitamín E, jemný krém na ruce a tělo nebo sprchový gel. www.botanicus.cz

DESKOVKA PRO CELOU RODINU

Fanoušci strategických herních bestsellerů mají důvod k radosti: tradiční český výrobce deskovek Dino opět uvedl na trh **Dračí hrad – nové výzvy**. Populární taktická hra z přelomu milénia v novém kabátě vás zavede do nitra pevnosti opředené temnými legendami. Pro jednoho až čtyři hráče ve věku od osmi let. Doporučená cena: 999 Kč.

ZNÁTE VŠECHNA PŘÍSLOVÍ?

Díky knížce a pexesu s padesátkou zobrazených i slovně objasněných přísloví váš šikovný předškoláček nebo zvědavé dítě na prvním stupni ZŠ pochopí význam nejnámějších českých přísloví a naučí se jejich správnému znění. Lepší dítě nežli později, nemyslíte? Moudrost předků tu načerpají zábavnou formou, potřebují představivost a rozšíří si slovní zásobu. Knížku s názvem **Příslaví a hříčky pro chytré hlavičky** napsala Jana Martincová, ilustrovala Štěpánka Mikulíková a právě ji vydalo nakladatelství Babyonline.

HURÁ NA KURTY

Podpořte svou sílu i sebevědomí s novou tenisovou raketou **HEAD BOOM MP**, navrženou pro ambiciózní středně pokročilé a pokročilé hráče. Díky nové konstrukci Auxetic **tato raketa kombinuje sílu s úžasným pocitem**. S BOOM MP nemusíte myslet na nic. Stačí se soustředit na daný okamžik a trefit další úder. MOC: 6290 Kč. www.head.com

INZERCE

Master&Master

Furniture and accessories for 2022 and beyond

masterandmaster.eu

HEAD

chybí inzerát